

İŞÇİ SINIFI
EYLEMLERİ
RAPORU
2018

"Bu rapor Friedrich Ebert Stiftung Derneği
Türkiye Temsilciliđi'nin katkılarıyla
hazırlanmıştır."

**FRIEDRICH
EBERT**
STIFTUNG

**Emek
Çalışmaları
Topluluğu**

**İ Ő Ç İ S İ N İ F İ
E Y L E M L E R İ
R A P O R U
2 0 1 8**

Raporu yazanlar: Alpkan Birelma, Bürge Elvan Erginli, Ebru Işıklı, Akın Sefer, H. Deniz Sert
Rapor çalışmasında emeği geçenler: Serhat Akbal, Alpkan Birelma, Deniz Beyazbulut,
Bařak Bozkurt, Bürge Elvan Erginli, Özgür Gürbüz, Cihan Hürođlu, Ebru Işıklı, Özde Köseođlu,
Celil Özcan, Akın Sefer, H. Deniz Sert, Zeynep Turan
Kapak ve Mizanpaj: Aret Bedik řahumyan
Emek Çalışmaları Topluluğu, İstanbul, Haziran 2019

İletifim:
emekcalismalaritoplulugu@gmail.com
[@emekcalisma](https://www.facebook.com/emekcalisma)
emekcalisma.org

06

ÖZET

08

GİRİŞ

11

2018 GENEL GÖRÜNÜM

15

İŞYERİ TEMELLİ EYLEMLERİN ANALİZİ

41

GENEL EYLEMLERİN ANALİZİ

45

ÖRNEK İŞYERİ TEMELLİ EYLEM VAKALARI

56

SORU LİSTESİ

57

İŞYERLERİ LİSTESİ

ÖZET

2018 yılında basına yansıyan 1.197 tekil işçi ve memur eylemi tespit edilmiştir. Bu eylemler 642 vaka kapsamında gerçekleşmiştir. Bu vakalar içinde işyeri temelli, genel eylemler ve dayanışma eylemleri yer almaktadır. İşyeri temelli vaka sayısı 429, dayanışma vaka sayısı ise 39'dur. Geçen seneye göre vaka sayısı düşük bir düzeyde artarken vaka kapsamında yapılan tekil eylem sayısı %10 azalmıştır. 2018 başında gerçekleşen, 2017'den kalma tekil, metal işkolunda MESS (Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası) grubuna bağlı işyerlerinde Toplu İş Sözleşmesi eylemleri ve KHK ile işten atma nedeniyle yapılan eylemler toplam 1197 tekil eylemin %32'sini oluşturmaktadır.

2018'de 429 işyeri temelli eylem vakasında dikkat çekenler:

83 bin

Eylemlere katılan yaklaşık işçi sayısı

%50 özel kadrolu

Vakaların %50'sinde özel sektörde çalışanlar yer almıştır. %14'ünde memurlar, %13'ünde özel sektör firmalarının taşeronlarında çalışan işçiler, %17'si de kamu kurumlarının taşeronlarında çalışan işçiler tarafından gerçekleştirilmiştir. 2017'de %24 olan memur yüzdesinde yaşanan düşüş ve özel sektörde %44 olan özel kadrolu yüzdesinde yaşanan artış dikkat çekicidir.

%53 basın açıklaması

İşyeri temelli vakaların %53'ünde işverene yönelik basın açıklaması gözlenmiştir. Vakaların %29'unda fiili grev, %16'sında ise kalıcı direnişi gerçekleşmiştir. 2017'yle karşılaştırdığımızda basın açıklamasında 11 puanlık düşüş yaşanırken fiili grevde 6 puanlık artış yaşanmıştır.

%24 toplu iş sözleşmesi

İşyeri temelli eylemlerin %21'inde TİS, %24'ünde işten atma, %16'sında işteyken ücret gaspı, %5'inde KHK'yla işten atma nedenleri rol oynamıştır. 2017'ye göre bu resimde KHK ile işten atma dışında önemli bir değişim yaşanmamıştır. KHK ile işten atma nedeni yüzdesi 2017 için %14'tü. Eylem yapılan işyerlerinin %14'ünde sendikalaşma çabası mevcuttur. Bu oran geçen sene %10'du.

30 gün

2017'de vakaların ortalama süresi 22 gün iken 2018'de bu sayı 30 güne çıkmıştır.

%38 üretim durdu

İşyeri temelli vakaların %38'inde üretimi durduran ya da yavaşlatan eylem gerçekleşmiştir. Bu oran 2017'ye göre 5 puanlık bir artış göstermiştir.

%51 hak geliştirme

Vakaların %51'i hak geliştirme niteliğine sahiptir. Kalanı ise savunma niteliğindedir. Geçen seneye göre mevcut hakları geliştirmeye yönelik eylem yüzdesinde 2 puanlık bir artış yaşanmıştır.

2656 işçi

2018'de sendikal örgütlenme mücadelelerinde de en az 1026 işçi işten atılmıştır. 60 sendikalaşma içeren vakanın 40'ında mücadele ettiği için işten atılan işçi sayısı yaklaşık olarak tespit edilebilmiştir. 1630 işçi ise sendikalaşmadan farklı sebeplerle yapılan hak mücadelelerine katıldığı için işinden olmuştur. Toplam sayı 2656'dır.

%26 metal

İşyeri vakalarının %23'ü metal, %14'ü inşaat, %10'u genel işler işkolundadır. 2017'ye göre önemli bir fark gerçekleşmemiştir.

%48 işçi sendikası

Bu eylemlerin %51'i bir işçi sendikası, %11'i bir memur sendikası tarafından yapılırken, eylemlerin %33'ü herhangi bir kurumun

dahiliyeti olmadan gerçekleşmiştir. 2017'de %21 olan memur sendikası örgütleyiciliği 2018'de 10 puanlık düşüş yaşanmıştır.

%48 işçi sendikası

Sendikaların örgütlediği işyeri temelli eylem 273 vakaya baktığımızda 1.sırada 56 vakayla Türk Metal, 2. sırada 41 vakayla Birleşik Metal-İş, yer almaktadır. Geçen sene ilk sırada Birleşik Metal-İş yer almaktaydı.

2017'de gerçekleşen 177 genel eylem vakasında dikkat çekenler:

%95 basın açıklaması

Genel eylemlerin %95'inde işverene, kamuoyuna ya da bir kuruma yönelik basın açıklaması eylem türü gözlenmiştir.

%18 işçi sağlığı

Genel eylem vakalarının %18'sinde işçi sağlığı ve iş cinayeti bir eylem nedeni olarak rol oynamıştır.

%64 DİSK

Genel eylemlerin düzenleyicileri arasında olan sendikaların konfederasyonlarına baktığımızda DİSK %64 ile birinci, KESK %62 ile ikinci, TÜRK-İŞ %37 ile üçüncü sırada yer almaktadır.

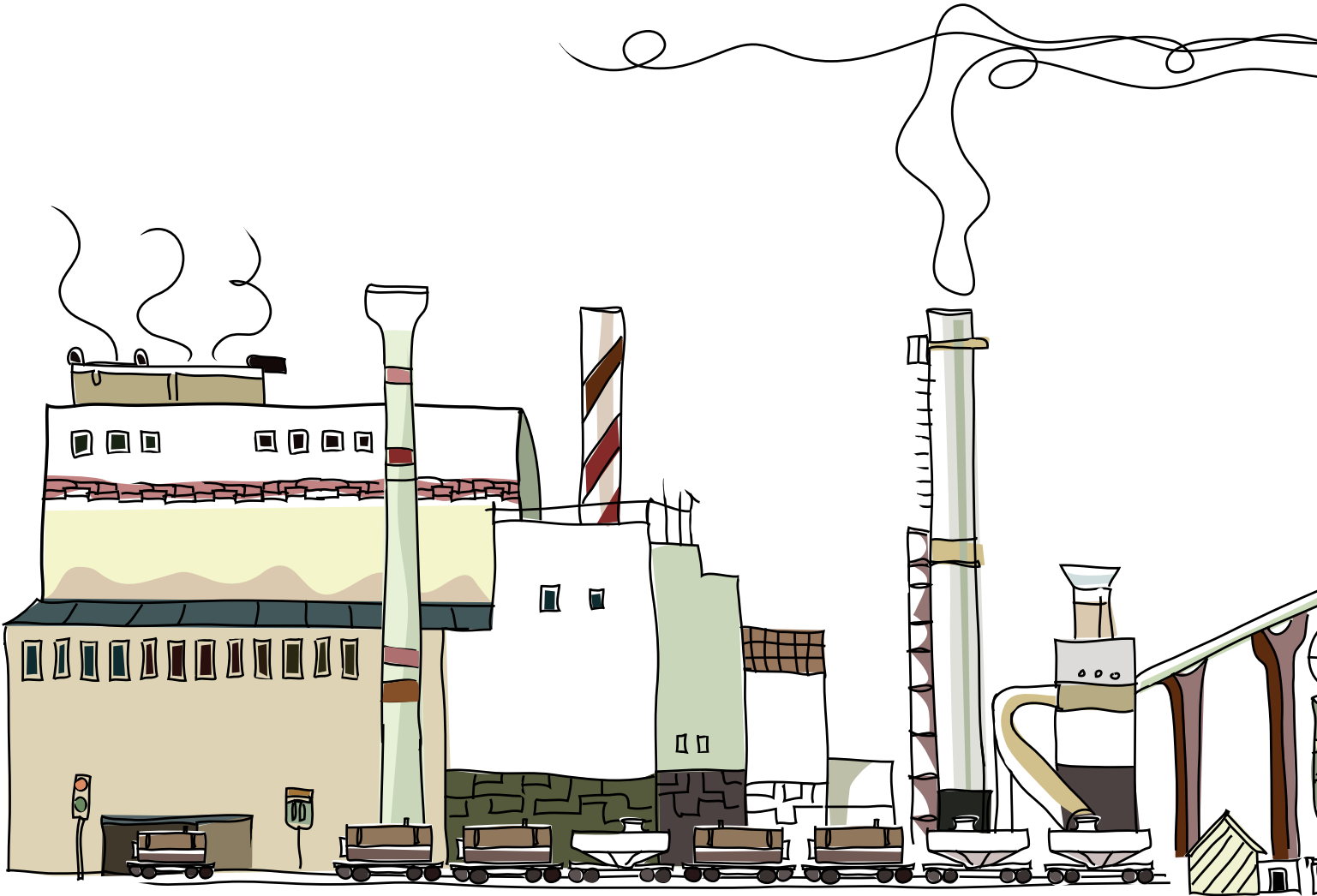
Giriş

Emek Çalışmaları Topluluğu (EÇT), 2014 yılı Eylül ayında bir grup akademisyen, araştırmacı ve sendika uzmanının daha koordineli çalışma imkanları üzerine gerçekleştirdiği bir dizi buluşma sonucu doğdu.

EÇT, işçi sınıfının ve işçi mücadelelerinin görünürlüğünü artırmaya ve emek hareketinin veri temelli politika yapma kapasitesini geliştirmeyi amaçlar. Emek hareketinin farklı öznelerine eşit mesafede durur. Emek hareketine somut katkı sunmaya gayret eder. EÇT, bu amaç ve ilkeleri paylaşan herkesin katılımına açıktır.

Emek Çalışmaları Topluluğu, emek hareketine destek vermek isteyen araştırmacıların nitelikli üretim yapabileceği bir zeminin kurumsallaşmasını hedeflemektedir.

Bu araştırma dosyasında 2015-2018 işçi sınıfı eylem verilerinin analizini bulacaksınız. Dosyayı hazırlarken kullandığımız veriyi çeşitli internet sitelerini ve tüm yerel/ulusal yazılı basını tarayarak elde ettik. Gerektiğinde sendikalarla iletişime geçtik. Bazı vakalarda ise direnişçi işçilerin sosyal medya hesaplarından faydalandık.

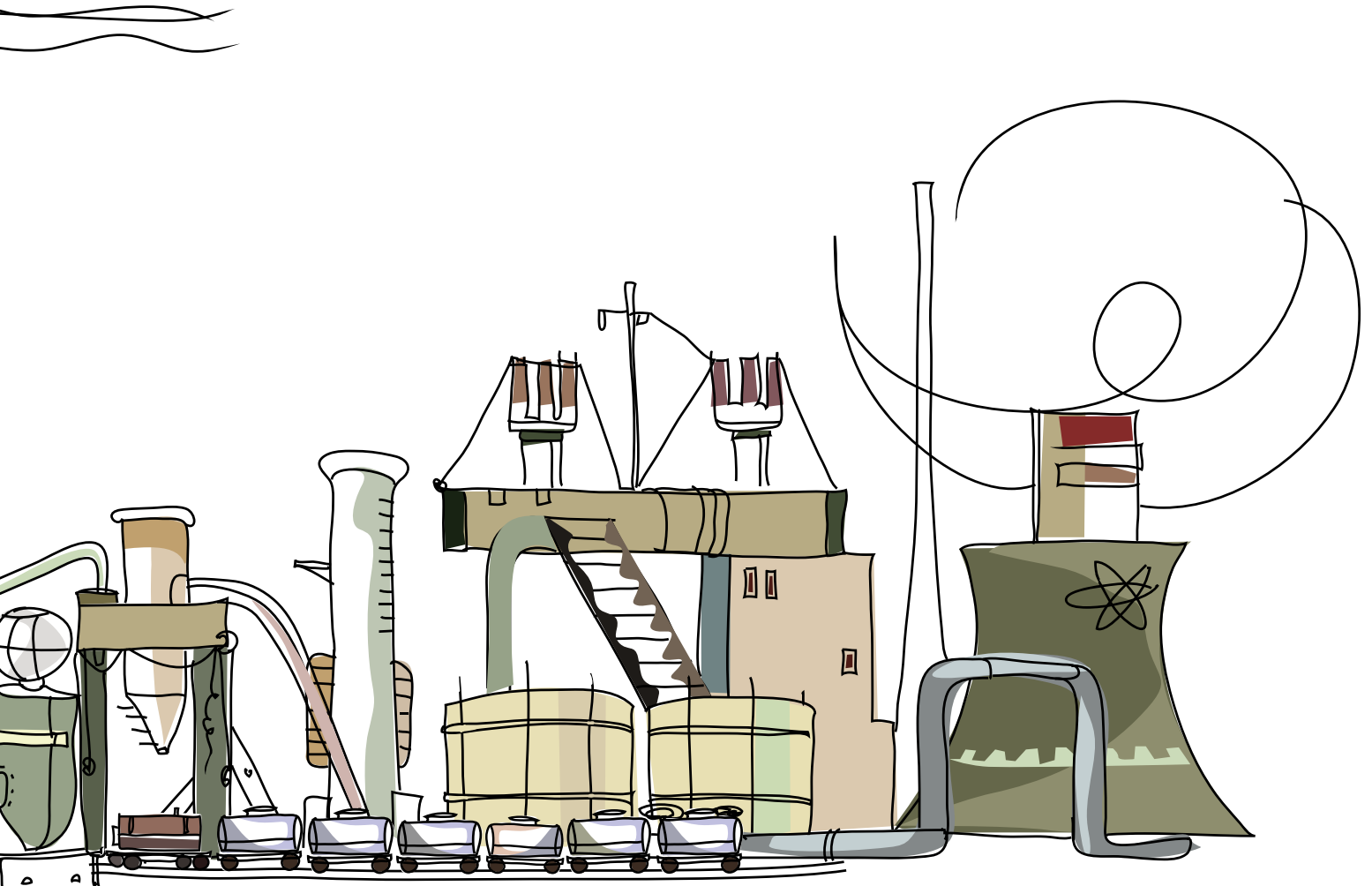

Sonuç olarak bu rapor işçi sınıfının (işçilerin ve memurların) 2015-2018’de medyaya yansıyan eylemlerini kapsamaktadır. Medyaya yansıyan eylemler emek mücadelesinin bütününe yansıtamaz. Dolayısıyla bu rapor emekçilerin hak arama faaliyet ve mücadelelerinin eksiksiz bir dökümünü değil genel bir resmini sunmaktadır.

Sunumlardan ve raporun dolaşıma girmesinin ardından aldığımız geri bildirimler çok değerli. Bu yorumlarla yeni değişkenler ve analizler ekleyebiliyoruz. Bu açıdan siz de yorumlarınızı, önerilerinizi

ve sorularınızı bize iletebilirsiniz. Veriden daha zengin sonuçlar alınmasına bu şekilde katkıda bulunabilirsiniz.

İşçi Sınıfı Eylemleri Raporu, Sendika Okulu, Araştırmacı Buluşması, Emek Kaynakçası gibi üretimlerimizle işçi hareketine olan ilgiyi artırmayı hedefliyor, faaliyet alanımızı genişletmek istiyoruz. Sanatsal çalışmalar ve niteliksel araştırmaları dahil etmek gündemimizde. Bunun için Emek Çalışmaları Topluluğunda daha çok kişi olmaya ihtiyacımız var. Bu nedenle 2019’de sizleri de beraber çalışmaya davet ediyoruz. ■

Raporun Temel Kavramları

Eylem tiplerini üçe ayırdık:

1- İşyeri temelli eylem vakası

Bir işyerindeki sorunlar ya da talepler için o işyerindeki emekçiler tarafından yapılan eylemlere işyeri temelli eylem vakası dedik.¹ Bir işyeri temelli vaka birkaç saat ya da aylar sürebilir, sadece bir işyerinde ile değil aynı firmanın birden fazla işyerinde cereyan edebilir ve aynı vaka kapsamında işçiler işyerinden ayrılarak eylem yapabilir.² O işyerinde farklı bir nedenle eylem yapıldığında ayrı bir vaka olarak değerlendirdik. Öte yandan aynı işverene yönelik, aynı nedenle eş zamanlı olarak farklı yerlerde yapılan eylemleri tek bir işyeri temelli eylem vakası olarak kabul ettik. Bunun en tipik örneği bir bakanlığın memurlarının o bakanlığın farklı illerdeki binaları önünde aynı gün yaptığı basın açıklamalarıdır. Ardışık günlerde düzenli gerçekleşen bir vakanın eylem sayısını 1 alırken, haftada bir basın açıklaması yapılan bir vakanın eylem sayısını -aylık veride- 4 aldık. Yani vaka içinde kesikli kaç eylem yapıldığını da kayıt altına aldık. Aynı anda ya da ardışık (kesiksiz) gerçekleşen farklı eylem türlerini (örn: basın açıklaması ve oturma eylemi) aynı eylem olarak gördük ancak eylem türlerini kaydettik.

2-Dayanışma eylemleri

Dayanışma eylemleri başka bir işyerinde çalışan emekçilerin bir işyerindeki mücadeleyle dayanışmak için gerçekleştirdiği eylemlerdir. İşçilerin başka bir direnişi ziyaret ettikleri eylemler de bu kategoriye girer.

3-Genel eylem vakası

İşçilerin çalışma hayatına ilişkin genel taleplerini ya da çalışma hayatının ötesindeki politik taleplerini dile getiren, siyasal iradeye ya da kamuoyuna hitap eden işçi eylemlerini genel eylem vakası olarak adlandırdık.

İşyeri temelli eylem vakalarına benzer şekilde genel eylem vakaları da eşzamanlı olarak gerçekleştirilen birden fazla tekil eylem içerebilir. Örneğin bir sendikanın aynı taleple aynı gün birden fazla ilde gerçekleştirdiği basın açıklamalarını tek bir genel eylem vakası olarak kodladık. Benzer şekilde, bir sendikanın kıdem tazminatı için bir meydanda beş gün boyunca imza standı kurması ve o beş gün içinde o meydanda iki kitlesel basın açıklaması yapmasını tek bir genel eylem vakası olarak saydık. Farklı illerde yapılan 1 Mayıs eylemlerini ise her ildeki öznelerin çoğulluğuna ve farklılıklarına dayanarak ayrı birer genel eylem vakası olarak kabul ettik.

Ek olarak, raporda “tekil eylem” ve “vaka” kavramlarını kullanıyoruz. Bir vaka kapsamında birden fazla eylem yapılabilir. Her bir eylem tekil eylemdir.

Haberlerden elde ettiğimiz bilgileri standart bir veriye dönüştürürken tartışarak çeşitli muhakemeler yürüttük ve bunlardan bir yönerge listesi oluşturduk. Yukarıdaki gibi tüm açıklamalar bu yönergede yer almaktadır.³

Son olarak veriyi iki şekilde saklıyoruz: aylar içinde vakaların yer aldığı “aylara göre veri” ve yıl içinde vakaların yer aldığı “yıllık veri” olarak.

Raporun sonunda soru listesini bulabilirsiniz.

1 Bu kavramı Kaygısız'ın yapmış olduğu 2013 ve 2014 yılı araştırmalarından ilham alarak kullandık.

2 Ankara'ya yürüyüş gibi.

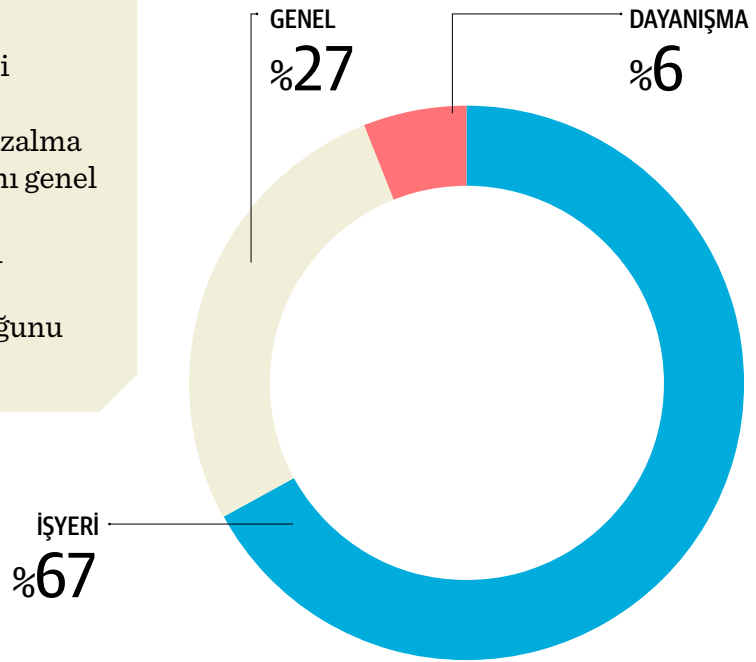
3 Metotla ilgili diğer detaylar için yönergeyi paylaşabiliriz.

2018 GENEL GÖRÜNÜM

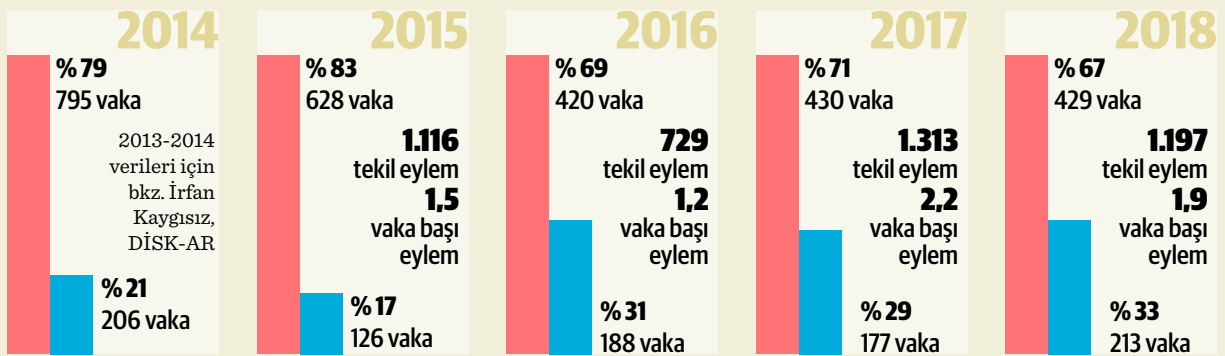

Genel görünüm

Toplam 642 vakanın %67'sini işyeri temelli eylemler oluşturmaktadır. 2017'de %71 olan payda 4 puanlık azalma gözlenmektedir. Bu düşüşün 3 puanı genel eylemlere geçmiştir. Kadro, kıdem tazminatı, işçi sağlığı ve 1 Mayıs çağrılarını için yapılan eylemler genel eylemlerin çoğunluğunu oluşturmaktadır.

İşçi Sınıfı Eylemleri

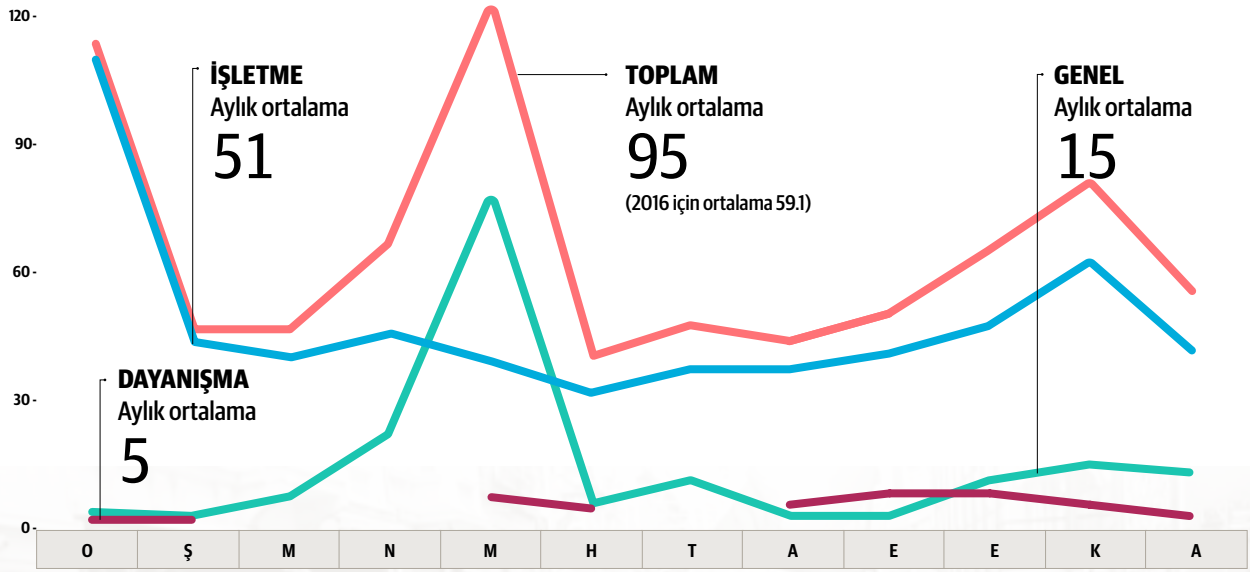
■ işyeri temelli vaka sayısı ■ işyeri temelli olmayan vaka sayısı

2018'de 642 vaka gözlenmiştir. 2018'de vakaların barındırdığı tekil eylem sayısında azalış gözlenmiştir. 2017'de vaka başına düşen eylem sayısı 2,2 iken 2018'de bu sayı 1,9 olmuştur.

Eylem sayılarında sene başındaki metal sektörü eylemleri ve KHK etkisi de göz önünde bulundurulmalıdır. 2018'de günlük ortalama eylem sayısı 3,3'tür (2017-3,6).

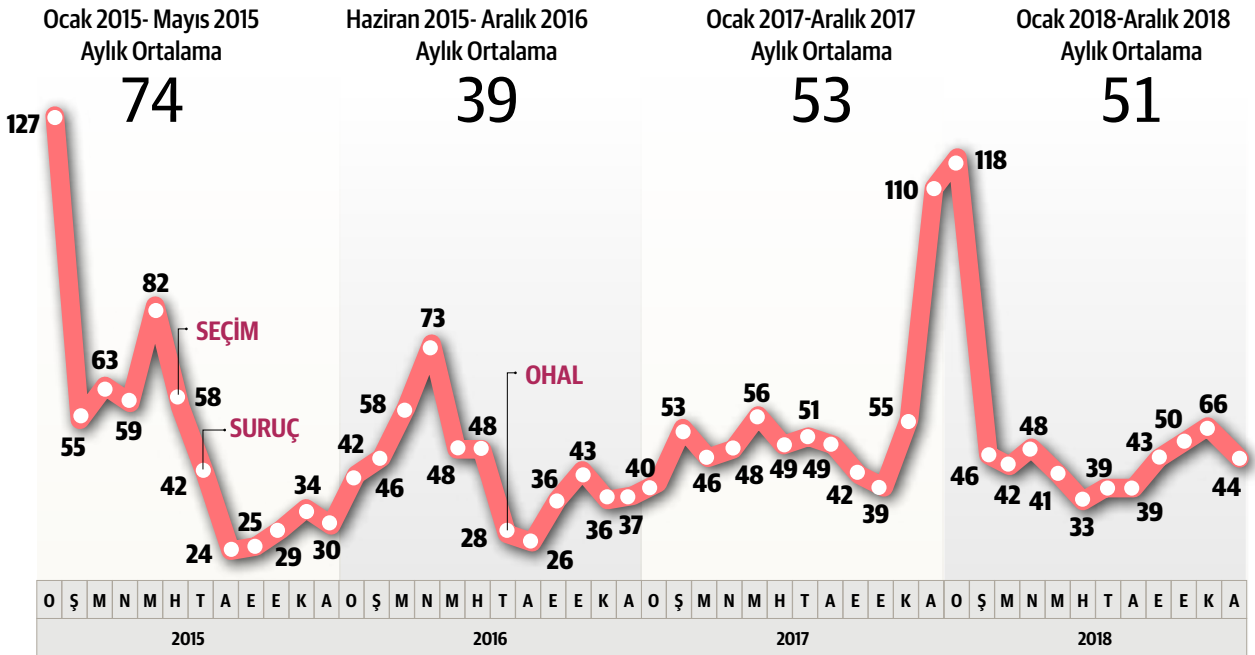
Aylara Göre Eylem Vakası Sayıları

2018'de aylık ortalama vaka sayısı 69'dur (2017-95).
Aylık ortalama vaka sayısında geçen seneye göre 1,4 kat düşüş gözlenmektedir.
Mayıs ayında artan vaka sayısının nedeni, 1 Mayıs eylemleridir.

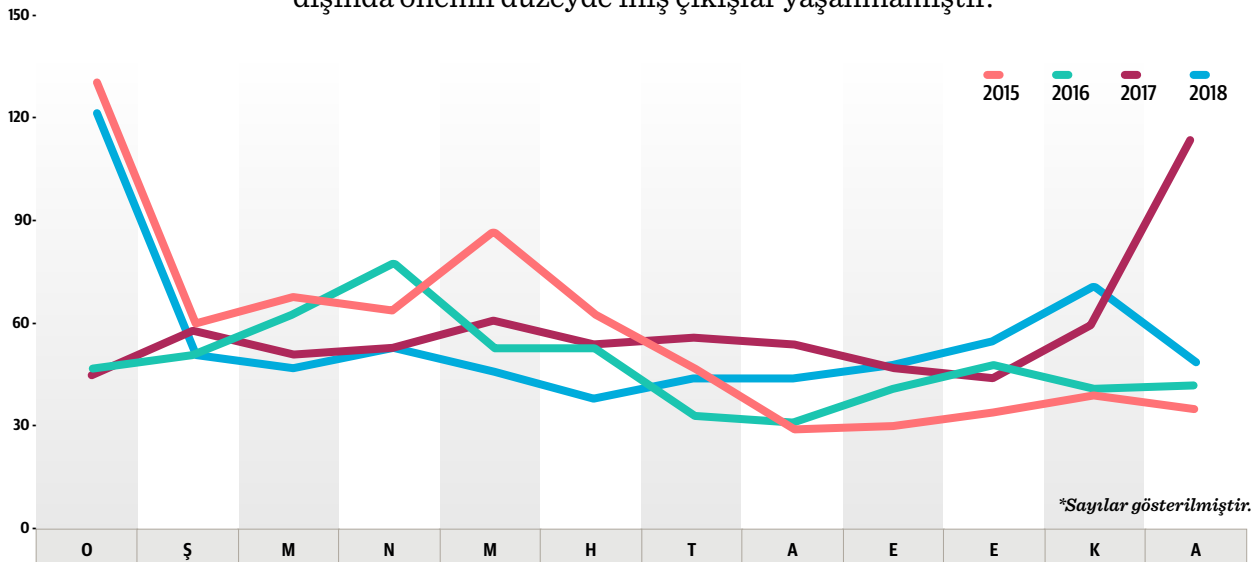
Aylara Göre İşyeri Temelli Eylem Vakası Sayıları 1 (2015-2018)

2018 için aylara göre, birbirine yakın vaka sayıları gerçekleşmiştir. 2017'ye göre 2018'de aylık işyeri temelli vaka sayılarında azalma gözlenmiştir.

Aylara Göre İşyeri Temelli Eylem Vakası Sayıları 2 (2015-2018)

Aylara göre işyeri temelli vakalarda 2017 sonundaki metal sektöründeki eylem yoğunluğu 2018 başına da yansımıştır. Bunun dışında önemli düzeyde iniş çıkışlar yaşanmamıştır.

*Sayılar gösterilmiştir.

İŞYERİ TEMELLİ EYLEMLERİN ANALİZİ

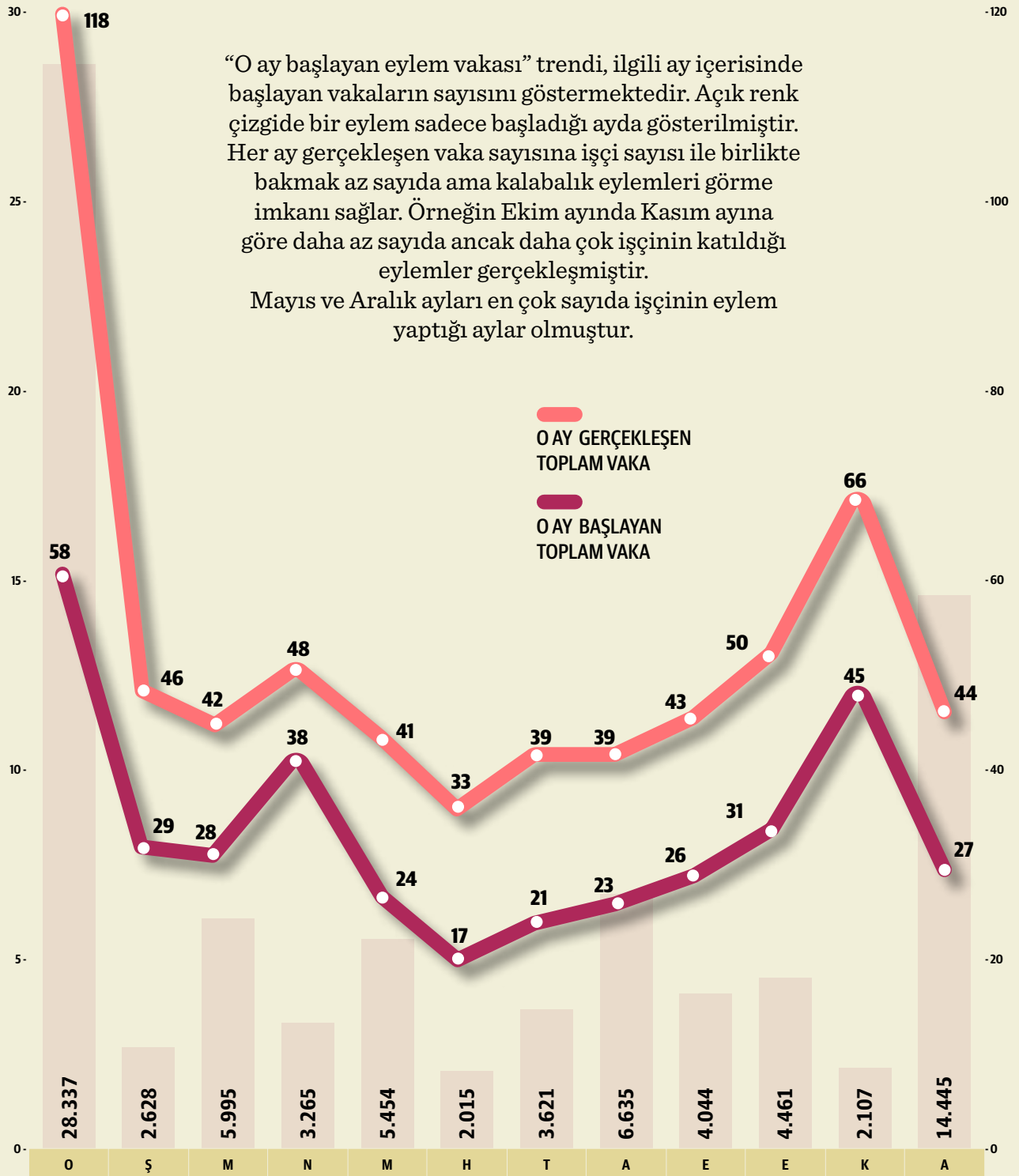
Raporun bu bölümünde 2018 için işyeri temelli eylem vakalarını detaylı olarak inceleyeceğiz. 2018’de 429 işyeri temelli vakada 1197 eylem gerçekleştirilmiştir. Aşağıda bu vakalarda eylemi kim, kime karşı, neden, nerede ve kiminle yaptı sorularına cevap arayacağız.

Aylara Göre İşyeri Temelli Eylem Vakası Sayıları ve İşçi Katılımı

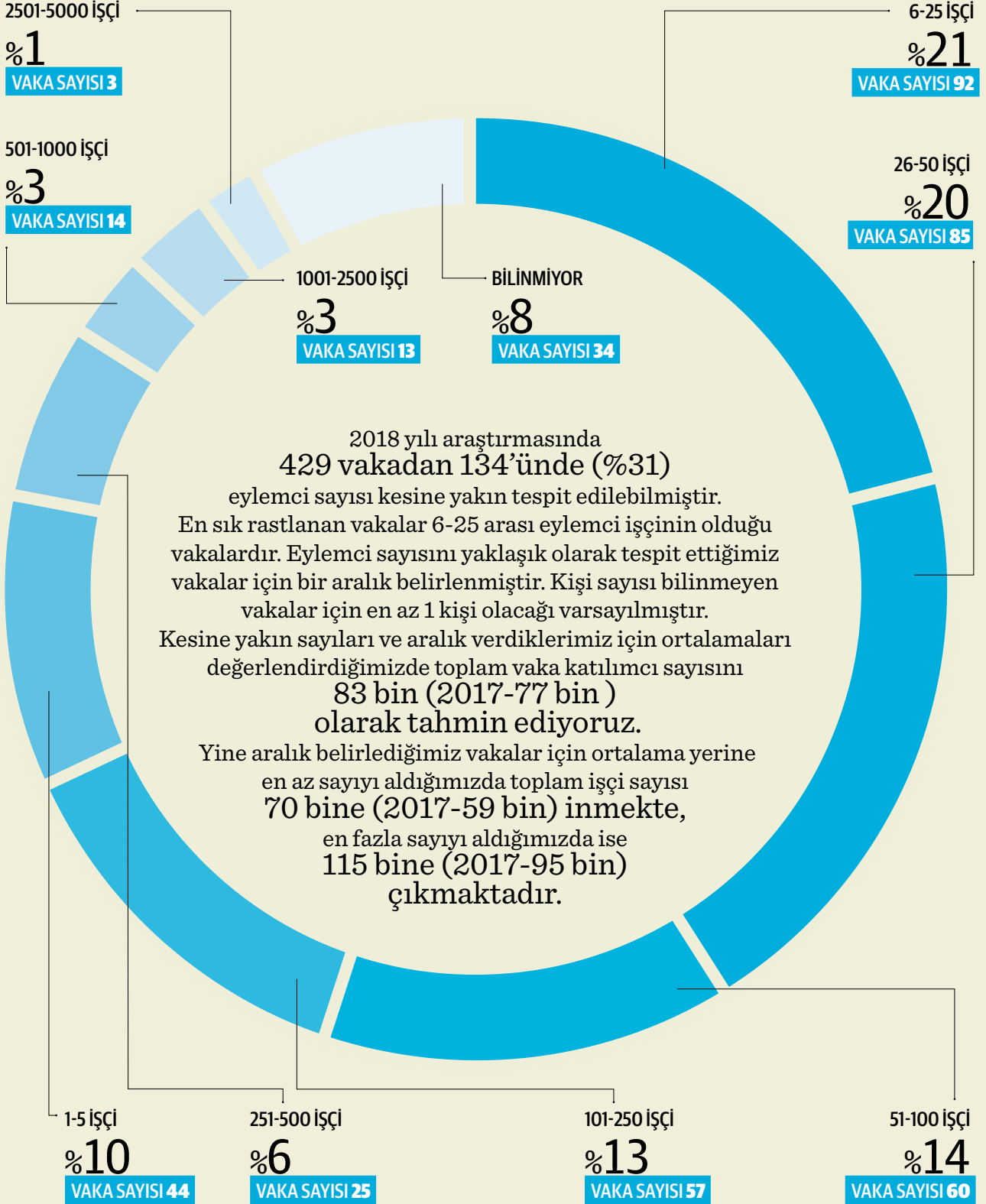
İŞÇİ SAYILARI
(Bin Kişi)

AYLARA GÖRE İŞYERİ TEMELLİ EYLEM VAKASI
SAYILARI - O AY BAŞLAYAN EYLEM SAYILARI

Vakalarda Eylemci İşçi Sayıları

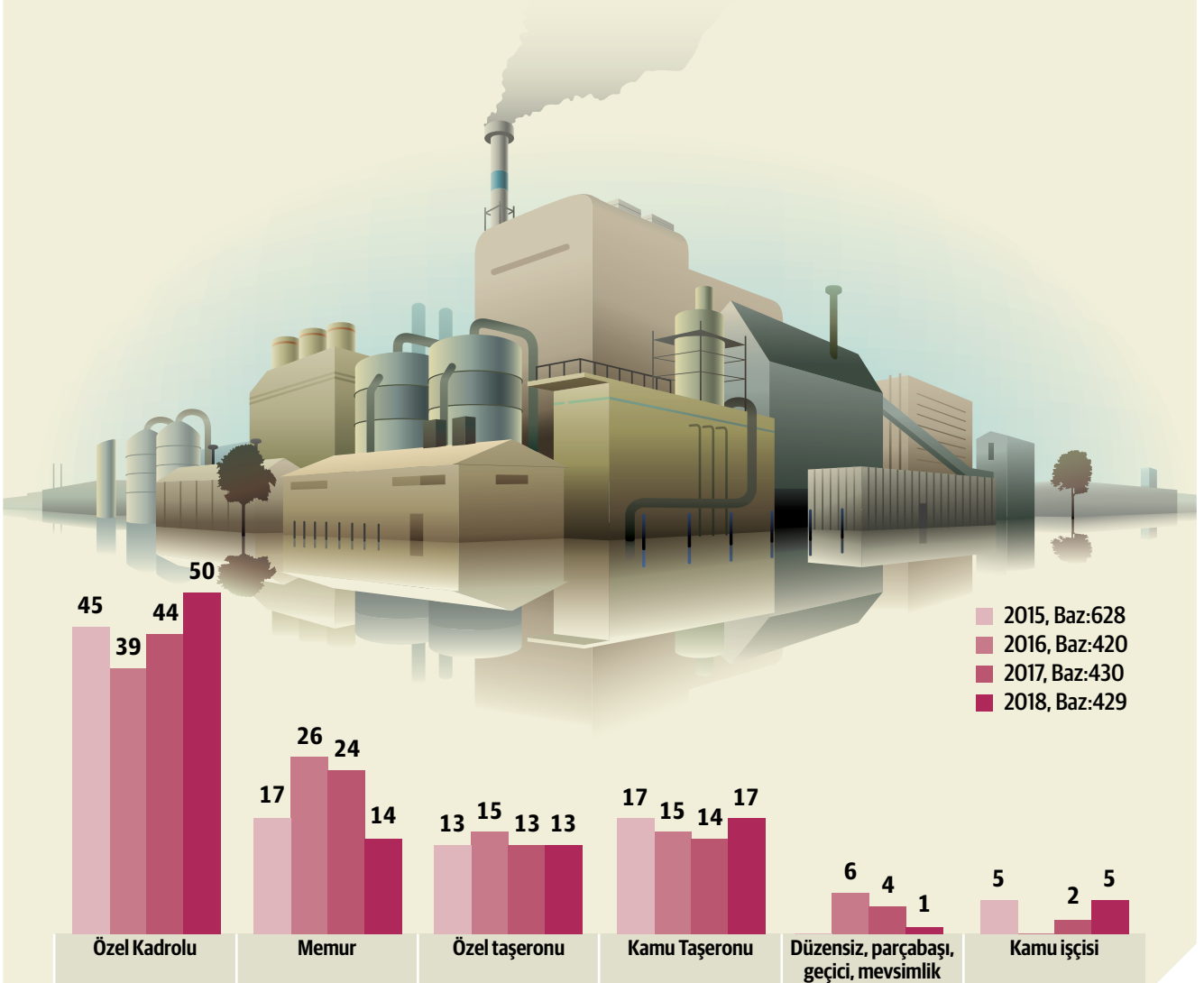
Eylemcilerin İstihdam Durumuna Göre Dağılımı

(2015-2018 Karşılaştırma, %)

Eylemlerde yer alan işçilerin istihdam türlerine baktığımızda özel kadrolu işçilerin eylemcilerin yarısını oluşturduğunu görmekteyiz. Öte yandan 2017 yılında taşerondan kadroya geçişi düzenleyen 696 sayılı KHK çıkarılmıştı. Taşeron eylemleri incelendiğinde düzenlemenin tersine eylemlerde oransal olarak bir miktar artış görülmektedir. Bazı eylemlerde örneğin hastane eylemlerinde özel kadrolu, memur, taşeron bir arada bulunabilmektedir.

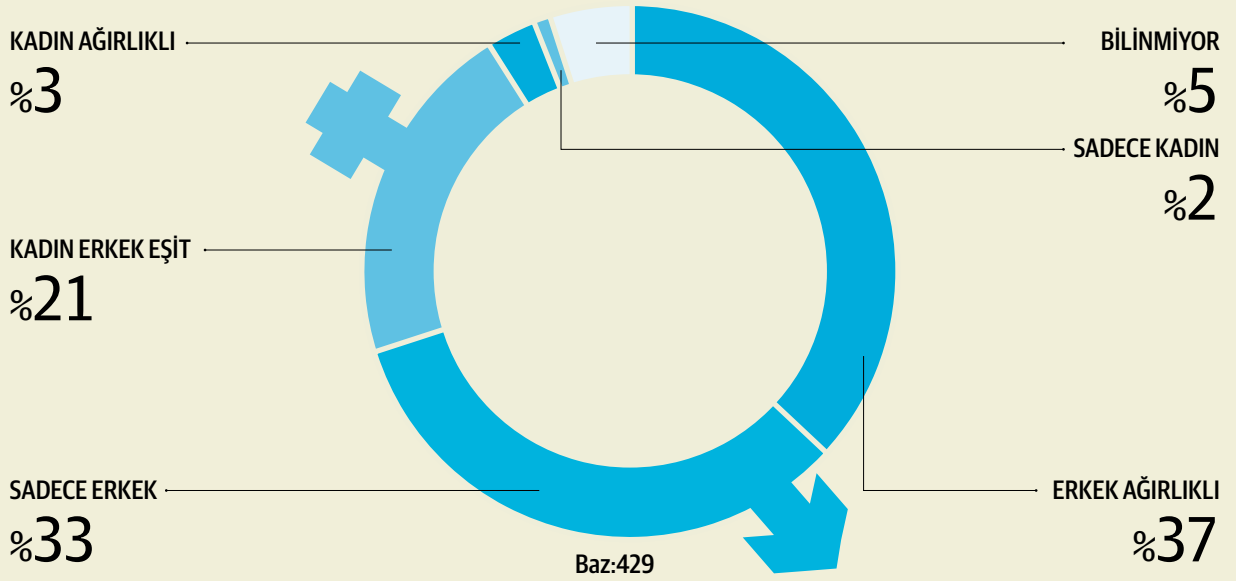
Bu nedenle birden fazla istihdam türünün görüldüğü vakalar mevcuttur ve bazı yıllarda toplam 100'den fazla edebilir. Çok az baza sahip istihdam kategorileri grafikte gösterilmemiştir.

Eylemcilerin istihdam türlerine bakıldığında yıllara göre 2018'deki özel kadrolu oranında 2017'ye göre artış gözlenmektedir. Memur oranında ise düşüş gözlenmektedir. Hem özel hem kamu taşeron işçilerin oranlarında yıllara göre büyük farklılıklar gözlenmemektedir.

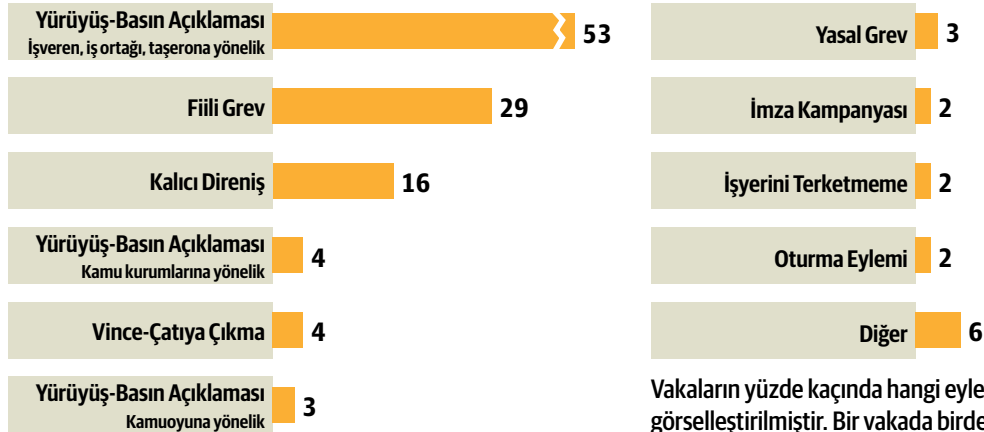
Eylemcilerin Cinsiyeti

2018'de eylemlerin %26'sında kadın katılımı görünür bir şekilde mevcuttur. 2017 için %29 olan bu yüzdenin 2018'de bir miktar düştüğü gözlenmiştir.

Vakalarda Gözlenen Eylem Türleri (%)

Vakaların %53'ünde işverene, iş ortağına ya da taşeronu yönelik yürüyüş ve basın açıklaması gerçekleştirilmiştir. Bu, vakalarda en sık rastlanan eylem türüdür. Vakaların %38'inde fiili grev, yasal grev gibi üretimi durdurmaya yönelik eyleme rastlanmıştır (2017 - %27)

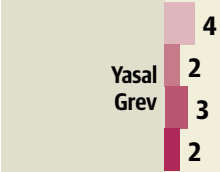
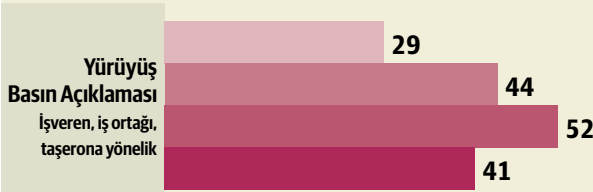

Vakaların yüzde kaçında hangi eylem türünün gözlemlendiği görselleştirilmiştir. Bir vakada birden fazla türe rastlandığından yüzdelerin toplamı 100'den fazla eder. %2'nin altı bu grafikte yer almamaktadır.

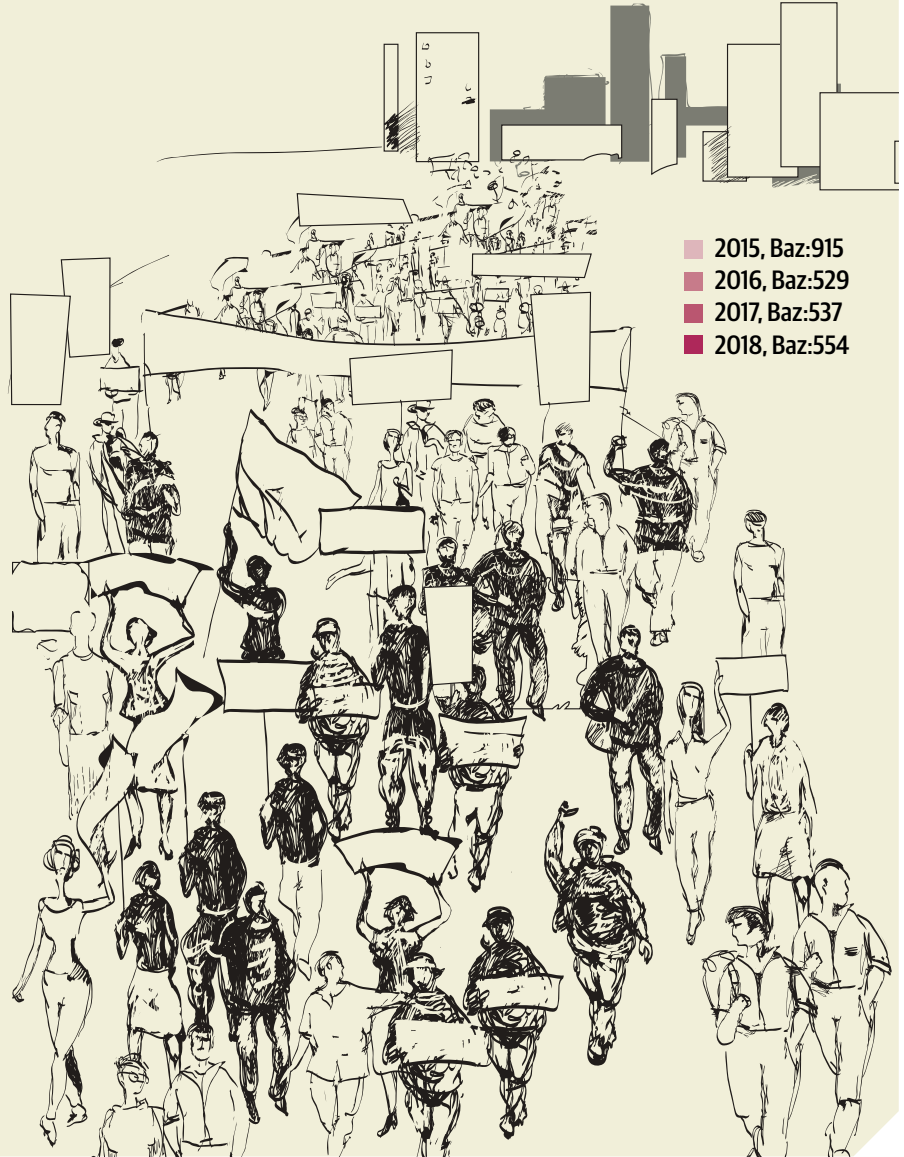
Vakalarda Gözlenen Eylem Türleri

(2015-2018 Karşılaştırma, %)

Her bir vakada görülen türler belirlenmiş, bunların genel toplamı alınmıştır. Tabloda bu toplam içindeki dağılımlar gösterilmiştir. Bu nedenle bir önceki grafikten farklı bir analiz içermektedir.

Tüm yıllar için %2 ve altında olan eylemler grafiklerde gösterilmemiştir. Yüzdeler eylem türleri içindeki dağılımı göstermektedir. Bu nedenle bazlar eylem türü sayılarını göstermektedir. Bir vakada birden fazla eylem türü olabilir

2015, Baz:915
2016, Baz:529
2017, Baz:537
2018, Baz:554

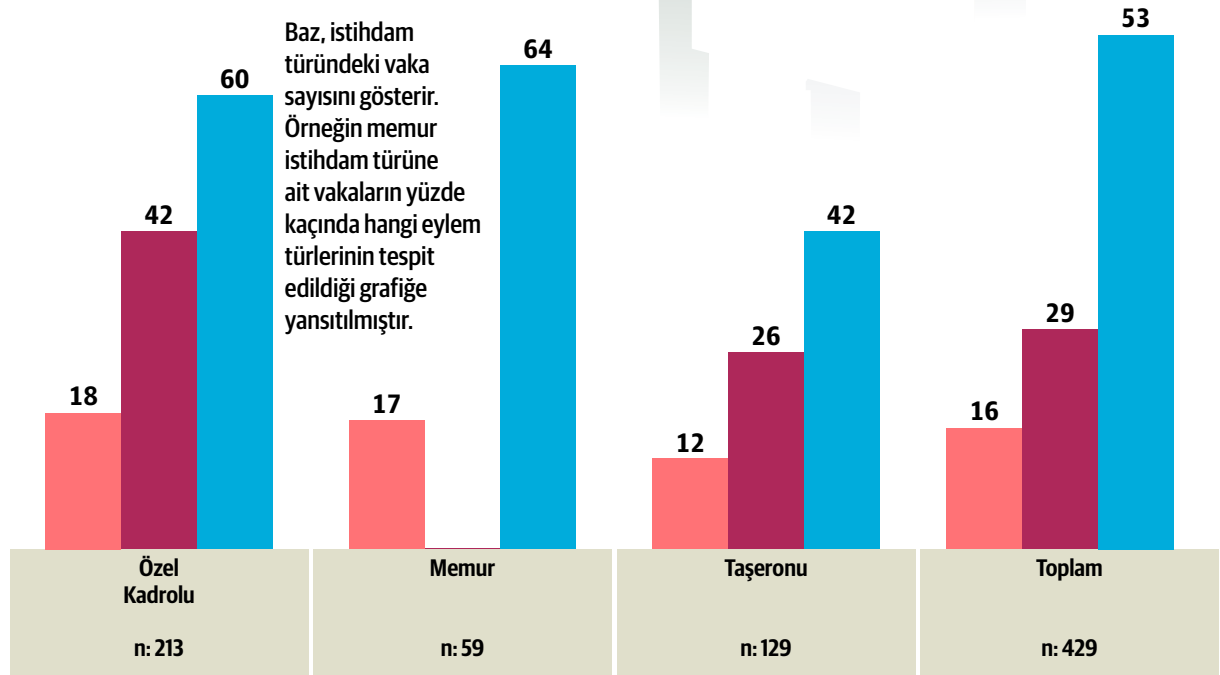
İstihdam Türlerine Göre Eylem Türleri (%)

Eylem türlerine istihdam biçimleriyle ilişkili olarak bakılacak olursa kadrolu işçilerin gerçekleştirdikleri eylemlerde fiili grevin oranının diğer gruplara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Memurlarda en yüksek oranla işverene yönelik basın açıklaması en sık görülen eylem türüdür.

- Kalıcı direniş
  - Fiili Grev
  - Yürüyüş-Basın Açıklaması
- İşveren, iş ortağı, taşeronu yönelik

Taşeron istihdam türlerini daraltılmış gruplar oluşturmak için tekrar kodladık ve eylem türlerine bir de bu gözle baktık. Daraltılmış taşeron işçi kategorisi için özel taşeronu, kamu taşeronu ve Belediye işletmesi taşeron çalışanları bulunmaktadır.

Taşeron
Özel Taşeronu
Kamu Taşeronu
Belediye A.Ş.

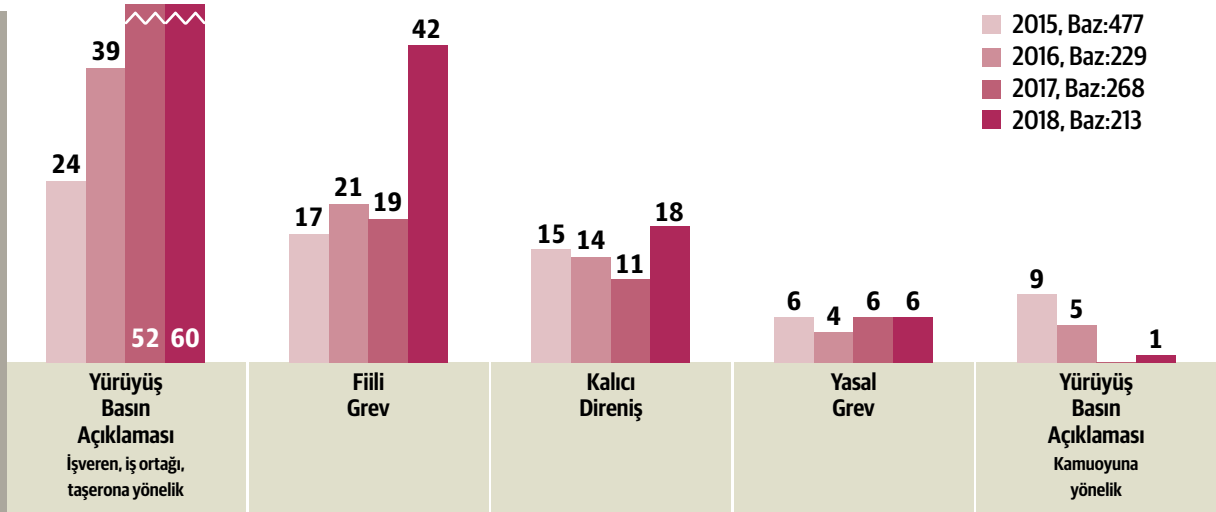

İstihdam Türüne Göre Başlıca Eylemler (2015-2018 Karşılaştırma, %)

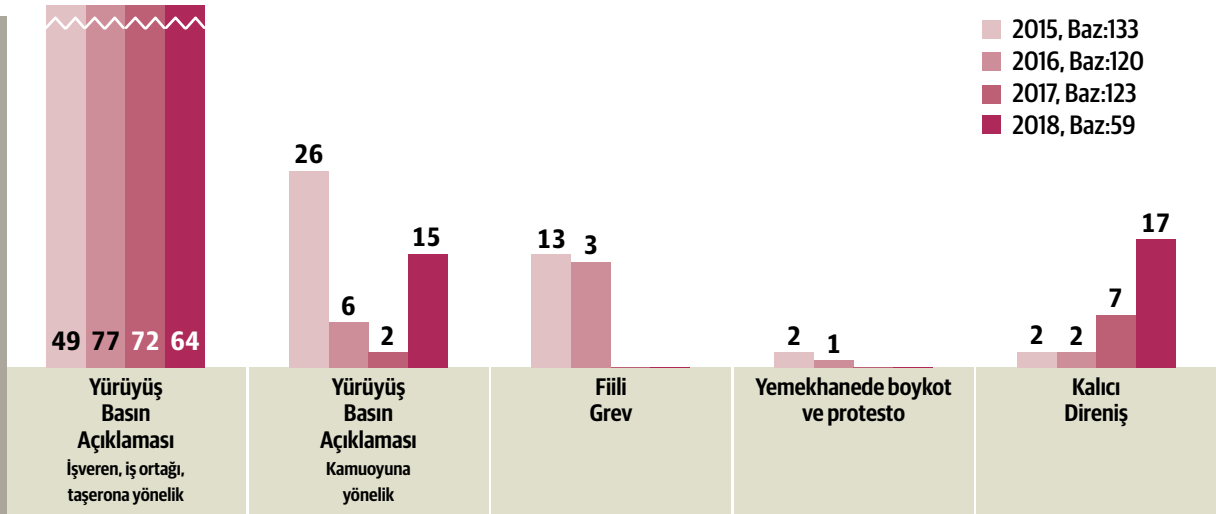
Eylem türleri içindeki dağılımı göstermektedir. Bazlar eylem türü sayıdır.

2015, Baz:477
2016, Baz:229
2017, Baz:268
2018, Baz:213

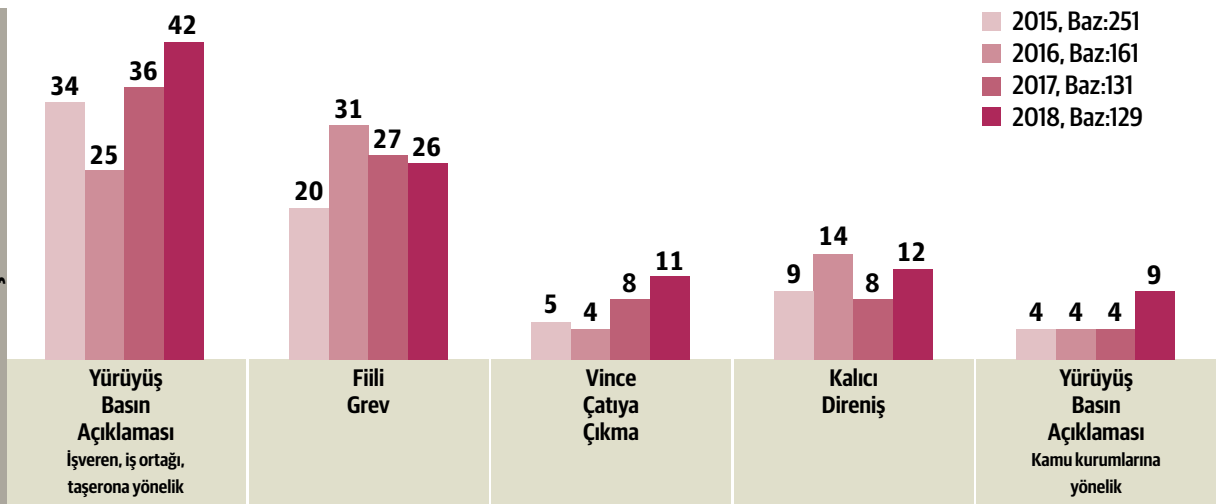
ÖZEL KADROLU

MEMUR

TAŞERON

Eylem Türü ve İşçi Sayısı

Eylem türlerini eyleme katılan işçi sayılarıyla beraber düşündüğümüzde fiili grev gibi etkili eylemlerin yüksek sayıda çalışanlı işyerlerinde gerçekleştiği görülmektedir.

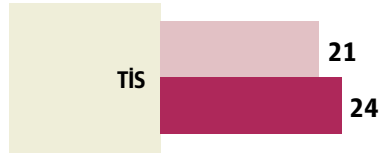
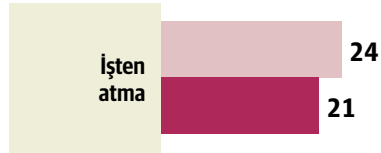

	1-5 işçi	6-25 işçi	26-50 işçi	51-100 işçi	101-250 işçi	251-500 işçi	501-1000 işçi	1001-2500 işçi	2501-5000 işçi	5001 ve üstü işçi	Bilinmiyor	Toplam
Yürüyüş, basın açıklaması İşveren, iş ortağı, taşeronu yönelik	12	48	49	37	33	16	8	9	2	2	13	229
Fiili grev	0	13	25	17	25	13	10	10	2	0	10	125
Kalıcı direniş	17	24	10	4	11	1	0	0	0	0	1	68
Diğer	5	6	3	1	4	2	0	0	0	0	5	26
Yürüyüş, basın açıklaması Kamu kurumlarına yönelik	0	9	2	2	4	0	0	1	1	0	0	19
Vince-Çatıya Çıkma	10	5	1	0	1	0	0	0	0	0	1	18
Yürüyüş, basın açıklaması Kamuoyuna yönelik	0	1	7	2	1	0	0	1	0	0	3	15
Yasal grev	0	0	2	4	3	3	0	0	0	0	1	13
İmza kampanyası	0	2	2	1	1	0	1	1	0	1	1	10
İşyerini terk etmeme	0	1	3	1	1	1	1	0	0	0	1	9
Oturma eylemi	3	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	7
İş yavaşlatma	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	4
Yemek Boykotu	0	0	0	1	0	2	0	1	0	0	0	4
Miting	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	3
Açlık grevi	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Mala, işyerine yönelik yakma, yıkım	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
Toplam	44	92	85	60	57	25	14	13	3	2	34	429

Eylem Nedenleri (% , 2017-2018)

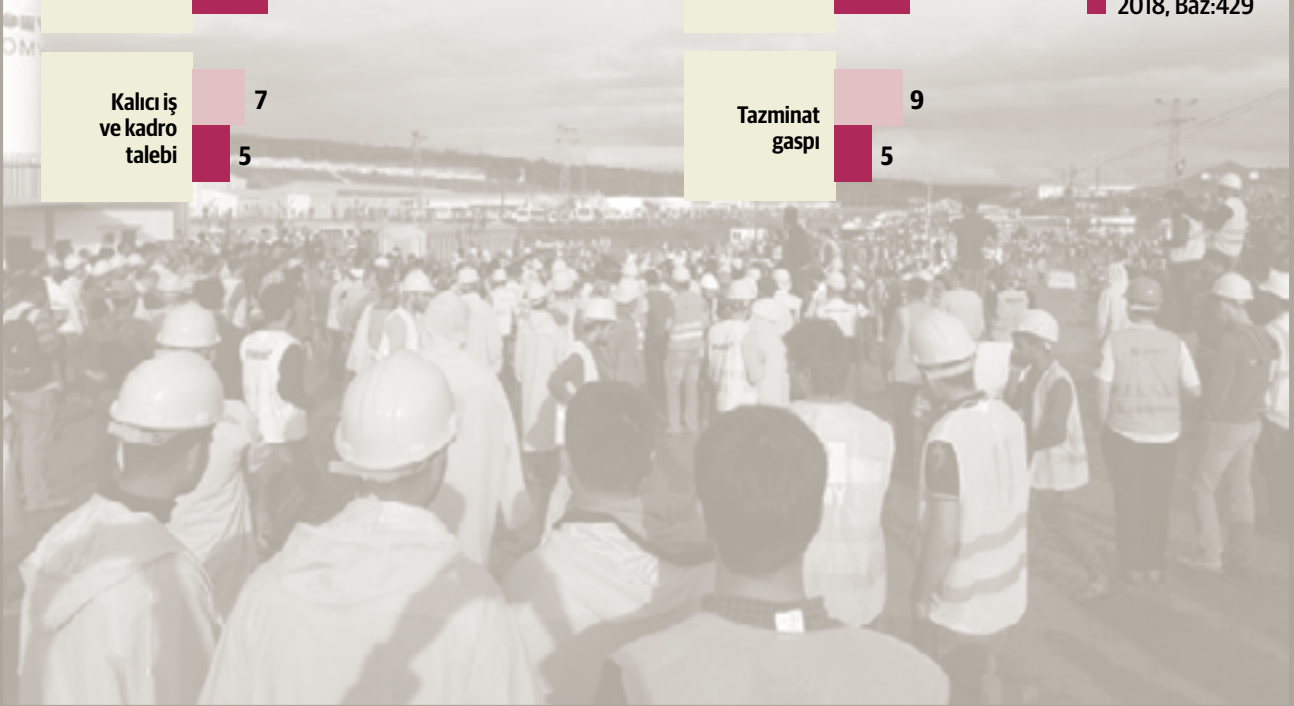
İşten atma %24 ile en sık rastlanan eylem nedeni olmuştur. Vakalarda birden fazla eylem nedeni olabilmektedir. TİS, işteyken ücret gaspı ve sendikalaşma, en sık rastlanan eylem nedenleri arasındadır. KHK ile işten atma nedeniyle yapılan eylem yüzdesinde geçen seneye göre

düşüş yaşanmıştır. 2018 yılında işçiler arasında en yüksek oranda gerçekleşen eylem nedenlerinin ilk sırasında işten atma ve işteyken ücret gaspının yer alması ve 2017'ye göre yükselişinin ekonomik krizle ilişkisi düşünmeye değerdir.

Yüzdelerin toplamı %100'den fazla edebilir. Çünkü bazı vakalarda birden fazla eylem nedeni bulunmuştur. %2 altı gösterilmemiştir.

■ 2017, Baz:430
■ 2018, Baz:429

Eylem Nedenleri ve İstihdam Türleri

Kadrolu işçiler için TİS, taşeron işçiler için işteyken ücret gaspı, memurlar içinse KHK ile işten atma ilk sıradaki eylem nedenleridir. KHK ile işten atma nedeniyle

eylem yapma genel içinde %5 (2017-%14) iken memurlar özelinde bakıldığında vakaların %32'sinin (2017 - %55) nedenini oluşturmaktadır.

	Kadrolu İşçi (%)	Taşeron İşçi (%)	Memur (%)	Toplam (%)
İşten atma	34	21	2	24
TİS	37	2	10	21
İşteyken ücret gaspı	8	38	0	16
Sendikalaşma	26	3	0	14
İşten çıkarma sonrası ücret-tazminat gaspı	11	12	0	9
Kalıcı iş ve kadro talebi	1	22	0	7
Düşük ücret	6	5	14	7
KHK ile işten atma, açığa alma, sürgün	0	0	32	5
Çalışma şartları -detay belirtilmemiş-	3	4	8	4
İş yükü, fazla mesai yükü	3	3	10	4
İşçi sağlığı, iş cinayeti	2	2	10	3
Diğer	4	14	27	11
	213	129	59	429

* Yüzdelerin toplamı %100'den fazla edebilir. Çünkü bazı eylemlerde birden fazla eylem nedeni bulunmuştur. Düşük yüzdeli eylemler tablo dışı bırakılmıştır.

Eylem Nedeni ve İşçi Sayısı

En sık rastlanan eylem nedenlerinden TİS nedeniyle yapılan eylemlerde daha çok 50 ve üzeri sayıda işçinin katılımı görülmektedir.

	1-5 işçi	6- 25 işçi	26- 50 işçi	51- 100 işçi	101- 250 işçi	251- 500 işçi	501- 1000 işçi	1001- 2500 işçi	2501- 5000 işçi	5001 ve üstü işçi	Bilinmiyor	Toplam
İşten atma	16	27	22	18	13	2	3	1	0	0	2	104
TİS	0	7	19	15	19	16	4	6	1	0	4	91
İşteyken ücret gaspı	9	15	12	7	10	2	3	1	1	0	7	67
Sendikalaşma	3	25	16	8	6	0	0	0	0	0	2	60
Diğer	6	5	6	8	9	1	0	1	0	0	12	48
İşten çıkarma sonrası ücret- tazminat gaspı	8	9	8	5	4	1	3	1	0	0	0	39
Kalıcı iş ve kadro talebi	2	11	4	4	5	1	3	2	0	0	0	32
Düşük ücret	3	3	7	3	3	3	1	0	0	0	8	31
KHK ile işten atma, açığa alma, sürgün	5	5	7	2	2	0	0	0	0	0	0	21
Çalışma şartları -detay belirtilmemiş-	0	3	1	2	2	2	2	1	0	0	5	18
İş yükü, fazla mesai yükü	1	1	4	6	1	1	3	0	0	0	0	17
İşçi sağlığı, iş cinayeti	0	3	4	4	2	1	1	0	0	0	0	15
Yıldırma, keyfi ceza	0	3	2	5	0	0	0	0	1	0	1	12
Özelleştirme	0	1	1	0	0	0	0	1	0	2	1	6
Taşeronlaşma, taşeron için kadro talebi	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	5	6
Sendikal rekabet	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	3
İşyerinin kapanması	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Tazminat gaspı	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Sigortasız çalıştırma-Sigorta primlerini tam yatırmama	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
Toplumsal cinsiyete ilişkin	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Asgari ücret şu kadar olsun	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
Kurum içi ücret adaletsizliği -toplumsal cinsiyet dışı-	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Dayanışma-destek eylemi-grevi	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
1 Mayıs eylemi - çağrı eylemi dahil	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Bilinmiyor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Toplam	44	92	85	60	57	25	14	13	3	2	34	429

Eylem Süreleri

Eylem süreleri hesaplanırken vakaların 2018 yılı dışındaki kısmı analize dahil edilmemiştir. Yani 2016'da başlayan ve 2018'de devam eden, bir eylemin 2018'de gerçekleşen süresi analize alınmıştır.

Aynı gün olup biten eylemleri yarım gün sayarak yaptığımız süre hesabında vaka başına düşen eylem süresi 30 gündür. Geçen seneye göre vaka başına düşen eylem günü sayısı artmıştır.

15-30 GÜN

%17

VAKA SAYISI 72

61 GÜN
ve DAHA UZUN

%15

VAKA SAYISI 66

2-7 GÜN

%6

VAKA SAYISI 26

31-60 GÜN

%4

VAKA SAYISI 16

8-14 GÜN

%3

VAKA SAYISI 15

1 GÜN ve DAHA AZ

%55

VAKA SAYISI 234

Daha önce başlamış olsa da eylemlerin 2018 içindeki süreleri alınmıştır.

2015 ORTALAMA

20 GÜN

2016 ORTALAMA

11 GÜN

2017 ORTALAMA

22 GÜN

2018 ORTALAMA

30 GÜN

Fiili ve Resmi Grev Süreleri

	Fiili grev sayısı	Yasal grev sayısı	Toplam	%
1 günden az	134	-	79	49
1-7 gün	8	3	67	42
8-14 gün	4	4	7	4
15-30 gün	-	5	5	3
30 ve üstü	2	1	3	2
Bilinmiyor	-	-	-	-
Toplam	148	13	161	100

Grev olan vaka

5,6 GÜN

33

2017

38

6,5 GÜN

2018

Bir vakada hem fiili grev hem de yasal grev gerçekleştiyse fiili grev kolonunda gösterilmiştir. Ek olarak bu tabloda üretimi durdurmaya yönelik niteliği olan "vince çıkma", "mesaiye kalmama" gibi eylemler de fiili grevin içine alınmıştır.

2018'de işyeri temelli eylem vakalarının %38'inde en az bir (resmi ya da fiili) grev gerçekleşmiştir. Fiili grevlerden çok uzun 2 vakayı çıkararak ortalama alırsak 0,97 gün, yasal grevden bir uzun vakayı çıkararak ortalama alırsak 14 gün buluruz.

Genel grev süresi ortalaması ise 6,5'tir (2017 - 5,6 gün). Çok uzun 3 vaka dışarda kalınca ise ortalamayı 1,9 gün buluruz. Geçen seneye göre grev sayısında artış olmasına rağmen grev süreleri azalmıştır.

Üretime Yönelik Eylem Varlığı

Bir eylemin etkisinin gücünü belirleyen faktörlerden biri üretime yönelik olup olmadığıdır. Üretime yönelik eylemler fiili ya da yasal grev, iş yavaşlatma, işyerini terk etmeme olabilir. Bu niteliği eylemin türü belirler.

2018'de 429 vakanın 161'inde üretime yönelik özellik gösteren eylem türü gözlenmiştir. Bu oran bir önceki yıla göre 5 puan artarak %38'e yükselmiştir. Özel kadroluda artış gözlenirken, taşeron eylemlerinde düşüş gözlenmektedir.

	2017			2018		
	Toplam	Üretime yönelik	%	Toplam	Üretime yönelik	%
Özel kadrolu	191	72	38	213	108	51
Kamu taşeronu & Belediye AŞ	60	13	22	72	18	25
Kamu işçisi	9	3	33	20	3	15
Özel taşeronu	54	41	76	57	31	54
Memur	105	0	0	59	0	0
Diğer	19	14	74	14	4	29
Toplam	430	140	33	429	161	38

Düşük bazlı istihdam türleri 'diğer' içinde gösterilmiştir. Bir eylemde birden fazla istihdam grubuna ait eylemci olabilir. Bu nedenle hücrelerin toplamı bazları aşabilir. Örneğin toplamdaki 100 vakanın 60'ında taşeron, 70'inde özel kadrolu işçiler olabilir. Bu bazı vakalarda beraber eylem yaptıkları anlamına gelir.

Vakalarda Hak Geliştirme Niteliğinde Eylem Nedeni Varlığı

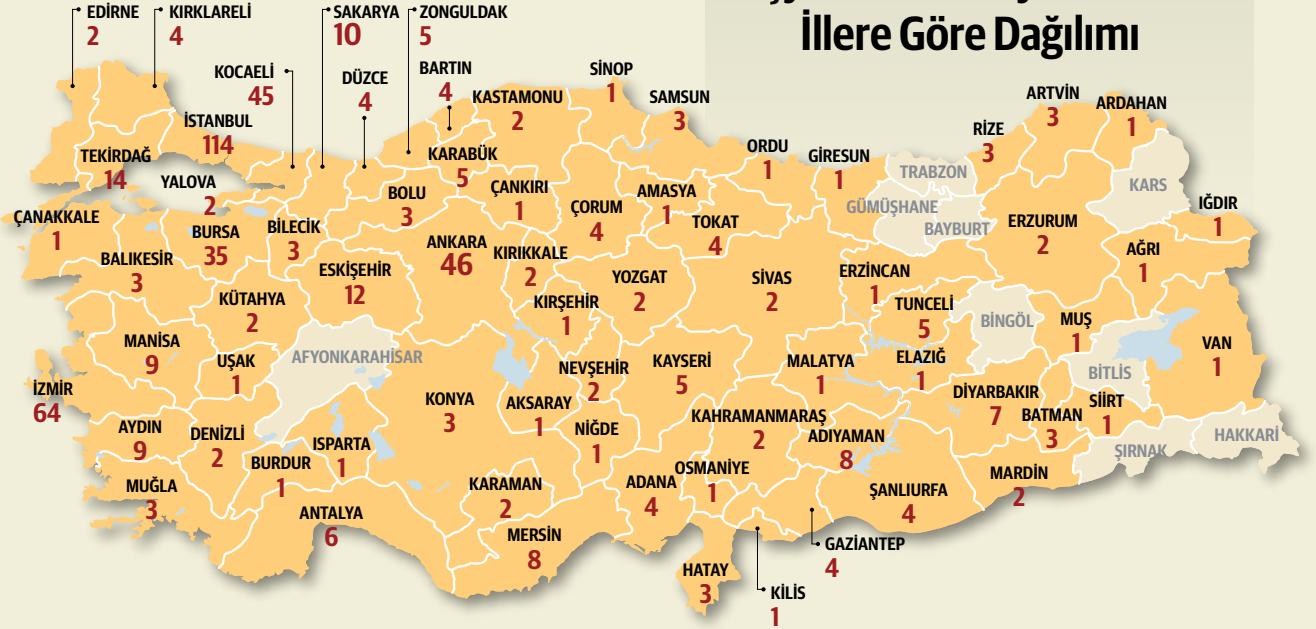
Bir eylemin etkisinin gücünü belirleyen faktörlerden bir diğeri de eylem nedenlerinin hak geliştirme niteliği taşıyıp taşımadığıdır. Hak geliştirme mevcut çalışma koşullarının daha iyiye doğru genişlemesi anlamında kullanılmaktadır. Sendikalaşma, düşük ücrete itiraz, kadro talebi hak geliştirme

özelliği taşıyan eylemlere örnek olarak gösterilebilir. Bu özelliği eylemin nedeni belirler.

Özel kadrolu istihdam biçimine sahip işlerin olduğu eylemlerde üretime yönelik eylem oranlarındaki artışa rağmen hak geliştirme nedeniyle yapılan eylem oranlarında azalış gözlenmektedir.

	2017			2018		
	Toplam	Hak geliştirme niteliğinde	%	Toplam	Hak geliştirme niteliğinde	%
Özel kadrolu	191	144	75	213	146	69
Kamu taşeronu & Belediye AŞ	60	27	45	72	34	47
Kamu işçisi	9	1	11	20	10	50
Özel taşeronu	54	9	17	57	10	18
Memur	105	20	19	59	15	25
Diğer	16	15	94	14	7	50
Toplam	430	211	49	429	217	51

İşyeri Temelli Eylemlerin İllere Göre Dağılımı

Hak Aradığı İçin İşten Atılan İşçiler

Mücadele nedeniyle işten atılan işçilerin bulunduğu tespit edilebilen vakalar toplam vakaların %13'ünü oluşturmaktadır. Vaka başına düşen mücadele kaynaklı işten atılan ortalama işçi sayısı 47'dir.

	2017	2018
Mücadele nedeniyle işten atılan işçi sayısı	1.376	2.656
Sendikalaşma nedeniyle işten atılan işçi sayısı	857	1.026
Mücadele nedeniyle işten atılan olduğu tespit edilen vaka sayısı	49	57
Toplam vaka sayısı	430	429
Tespit edilen / Toplam	%11	%13
Ortalama vaka başına düşen, mücadele kaynaklı atılmış işçi sayısı (Atılan işçi / tespit edilen vaka)	25	47

Vakaların İllere Göre Dağılımı (%)

Sanayinin ağırlıklı olduğu illerde vakalar daha sık görülmüştür. 2018'de eylem vakası görülme sıklığına göre iller ilk dört için 2017 yılındaki ile aynı kalmıştır.

İstanbul	27
İzmir	15
Ankara	11
Kocaeli	10
Bursa	8
Tekirdağ	3
Eskişehir	3
Sakarya	2
Manisa	2
Aydın	2
Mersin	2
Diyarbakır	2

Vakaların Bölgelere Göre Dağılımı

2018'de vakaların bölgesel dağılımında İç Anadolu Bölgesi'nde gerçekleşen vaka yüzdesi geçen seneye göre artış göstermiştir. 2018'deki 429 vaka için 463 mekan kayda alınmıştır. Buna göre bazı vakalar birden fazla ilde gerçekleşmiştir.

	SAYI	%		SAYI	%		SAYI	%
2015	296	47	2015	54	9	2015	23	4
2016	207	49	2016	27	6	2016	7	2
2017	217	50	2017	29	7	2017	3	1
2018	232	54	2018	27	6	2018	7	2

	SAYI	%		SAYI	%		SAYI	%		SAYI	%
2015	106	17	2015	114	18	2015	59	9	2015	35	6
2016	97	23	2016	78	19	2016	46	11	2016	48	11
2017	90	21	2017	58	13	2017	40	9	2017	16	4
2018	85	20	2018	71	17	2017	23	5	2018	18	4

Vakaların Gerçekleştiği İş / Hizmet Kolları (%)

Metal sektörü 2018 vakalarının dörtte birini oluşturmaktadır. İnşaat ve genel işler işkolları ilk üçte yer alan diğer iki sektördür.

Metal	26
İnşaat	14
Genel işler	10
Gıda sanayi	6
MEMUR - Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri	5
Dokuma, hazır giyim ve deri	4
Taşımacılık	4
Petrol, kimya, lastik, plastik ve ilaç	4
MEMUR - Sağlık ve Sosyal Hizmetler	2
Madencilik ve taş ocakları	2
Ticaret, büro, eğitim ve güzel sanatlar	2
Konaklama ve eğlence işleri	2
MEMUR - Büro, Bankacılık ve Sigortacılık Hizmetleri	2
Enerji	2
Geçersiz - Çoklu	6

Taşeron varsa taşeronun işkolu gösterilmiştir. %2'nin altı gösterilmemiştir

Başlıca İş / Hizmet Kolları (2015-2018 Karşılaştırma, %)

	2015	2016	2017	2018
Metal	23	12	23	26
İnşaat	11	13	12	14
Genel işler	16	12	10	10
Gıda sanayi	4	4	3	6
MEMUR - Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri	3	7	8	5
Dokuma, hazır giyim ve deri	5	7	7	4
Taşımacılık	3	2	2	4
Petrol, kimya, lastik, plastik ve ilaç	5	6	5	4
Geçersiz-Çoklu	3	-	6	6

İlk üçte yer alan 3 işkolu yıllara göre değişmemiştir. Metal, inşaat ve genel işler iş kolları eylem vakalarının en sık rastlandığı sektörlerdir.

İş Kolları ve Eyleme Katılan İşçi Sayıları

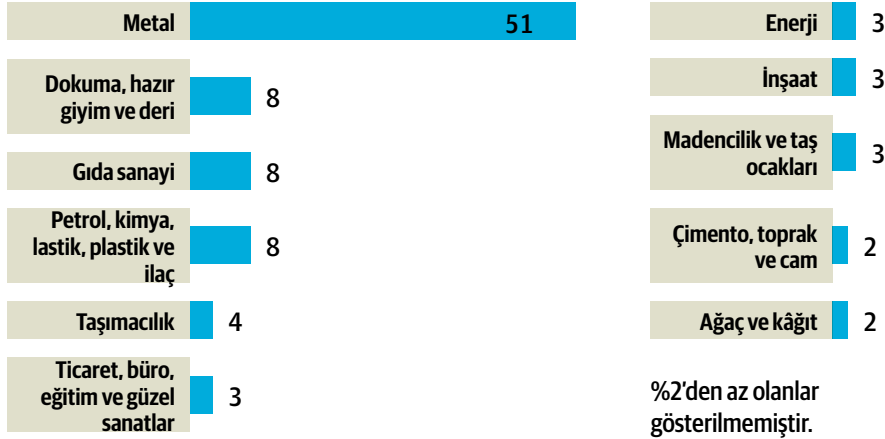
Metal ve İnşaat en sık eylem görülen iş kollarından ikisi olmakla beraber metal sektöründe eyleme katılan işçi sayıları inşaattan oldukça fazladır.

	1-5 işçi	6- 25 işçi	26- 50 işçi	51- 100 işçi	101- 250 işçi	251- 500 işçi	501- 1000 işçi	1001- 2500 işçi	2501- 5000 işçi	5001 ve üstü işçi	Bilinmiyor	Toplam
Metal	3	16	24	18	20	14	7	5	1	0	3	111
İnşaat	11	17	9	4	7	4	2	2	0	0	4	60
Genel işler	5	5	10	7	11	2	1	3	0	0	1	45
Gıda sanayi	2	8	4	6	3	0	0	0	0	0	1	24
MEMUR Eğitim, Öğretim ve Bilim Hiz.	1	8	2	5	0	0	0	0	0	0	5	21
Dokuma, hazır giyim ve deri	1	4	7	1	0	0	1	1	0	0	4	19
Taşımacılık	0	10	2	1	1	1	0	0	0	0	4	19
Petrol, kimya, lastik, plastik ve ilaç	1	1	3	7	4	0	0	0	0	0	1	17
Madencilik ve taş ocakları	1	0	2	1	2	2	2	0	0	0	0	10
MEMUR Sağlık ve Sosyal Hizmetler	2	3	2	2	1	0	0	0	0	0	0	10
Ticaret, büro, eğitim ve güzel sanatlar	2	1	1	2	1	0	0	1	0	0	0	8
Konaklama ve eğlence işleri	0	5	2	1	0	0	0	0	0	0	0	8
Enerji	2	2	0	0	1	0	1	0	1	0	0	7
MEMUR Büro, Bankacılık ve Sigortacılık	4	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	7
Çimento, toprak ve cam	0	1	3	1	1	0	0	0	0	0	0	6
Ağaç ve kâğıt	2	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	5
Basın, yayın ve ga.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	4	5
Savunma ve güvenlik	0	3	0	0	1	0	0	1	0	0	0	5
MEMUR Yerel Yönetim Hizmetleri	0	0	1	2	0	0	0	0	1	0	0	4
Avcılık, balıkçılık, tarım	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	3
MEMUR Tarım ve Ormancılık Hizmetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	3
Gemi yapımı ve deniz taşımacılığı,	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Sağlık ve sosyal hizmetler	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
İletişim	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Banka, finans ve sigorta	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
MEMUR Basın, Yayın ve İletişim Hizmetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Geçersiz - Çoklu	5	3	7	2	3	1	0	0	0	0	3	24
Bilinmiyor	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Toplam	44	92	85	60	57	25	14	13	3	2	34	429

Kadrolu İşçi Eylemlerinde İş Kolları (%)

İstihdam türlerini yine kadrolu, taşeron, memur kategorileriyle düşündüğümüzde kadrolu işçilerin yer aldıkları eylem vakalarının yarısı metal sektörü içinde gerçekleşmiştir.

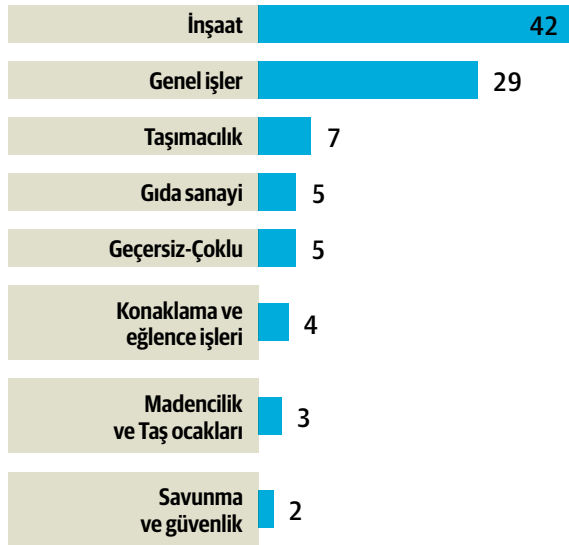

%2'den az olanlar gösterilmemiştir.

Baz:213

Taşeron İşçi Eylemlerinde İş Kolları

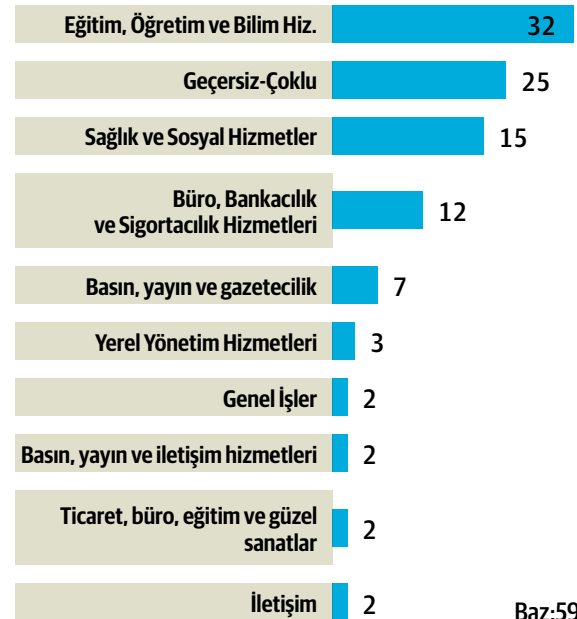
Taşeron istihdam kategorisinde yer alan işçilerin yer aldıkları eylem vakalarının yarısına yakını (%42) inşaat sektörü içinde gerçekleşmiştir.

Baz:129

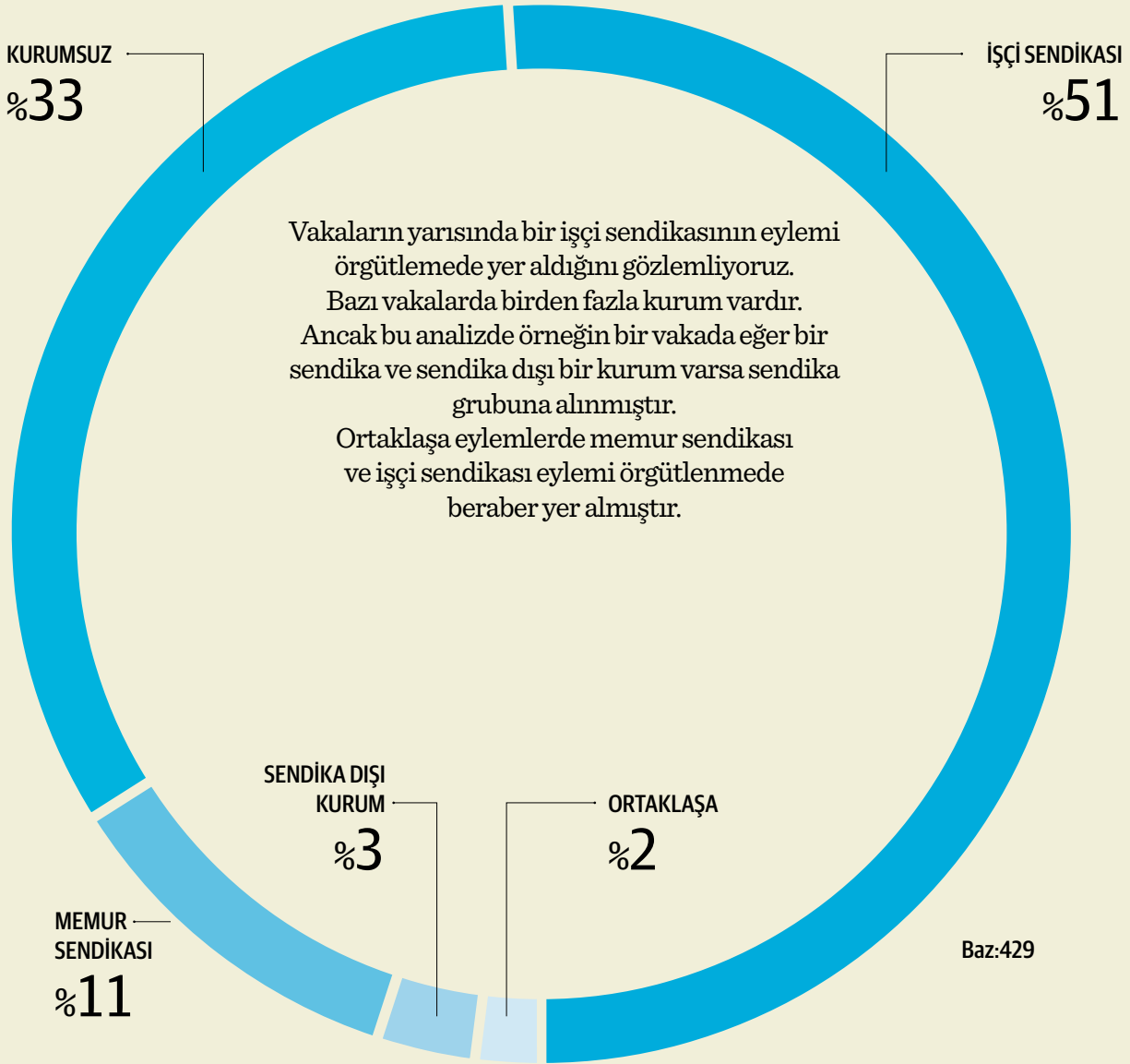
Memur Eylemlerinde Hizmet Kolları

Taşeron istihdam kategorisinde yer alan işçilerin yer aldıkları eylem vakaları en çok eğitim alanında gerçekleşmiştir (%32). Sağlık sektörü de belirgin bir biçimde memur eylem vakalarının öne çıkan sektörü olmuştur.

Baz:59

Eylemlerin Kurumsallığı

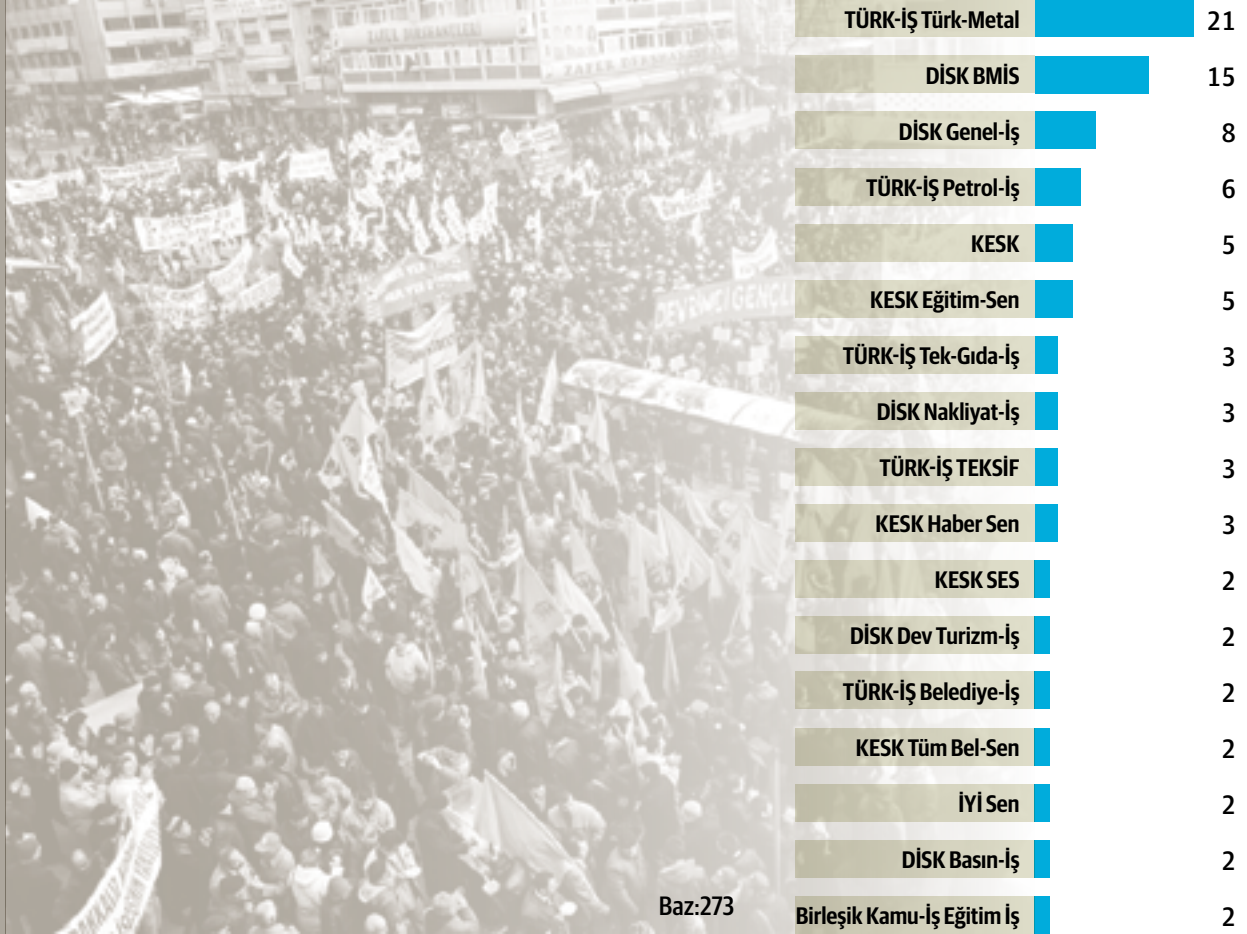
Eylemlerin Kurumsallığı (2015-2017 Karşılaştırma, %)

Son 4 sene içinde sendika varlığı artan bir yüzdeye sahiptir. Diğer yandan kurumsuz eylemler 2018 için artış göstermektedir. Yine memur sendikalarının oranında 10 puanlık dikkat çekici düşüş gözlenmektedir.

	2015	2016	2017	2018
İşçi sendikası	43	47	48	51
Kurumsuz	36	27	28	33
Memur	16	23	21	11
Ortaklaşa	1	2	1	2
Sendika dışı kurum	4	1	2	3
	Baz:628	Baz:420	Baz:430	Baz:429

Sendikanın Örgütlediği Vaka Sayıları

İşkoluna paralel metal sendikaları ilk sırada yer almaktadır.

Sendikanın Örgütlediği Vakalarda Dağılım (2015-208 Karşılaştırma, %)

Son üç yıla bakacak olursak Metal sektöründe artan bir yüzde gözlenmektedir. Türk İş Türk Metal'in son dört yılda örgütlediği vakalar %4'ten %21'e ulaşmıştır. 2018 için KESK

eylemlerinde düşüş yaşanmıştır. KESK'in eylem örgütleme yüzdesindeki azalışın KHK ile ihraç sonrası olması, düşüşün bu konuyla ilişkili olduğunu düşündürüyor.

	2015	2016	2017	2018
TÜRKİŞ TÜRK-METAL	4	1	13	21
DİSK BMİS	14	8	13	15
DİSK GENEL-İŞ	9	10	6	8
TÜRKİŞ PETROL-İŞ	6	6	7	6
KESK	1	3	7	5
KESK EĞİTİM-SEN	4	11	12	5

	2015	2016	2017	2018
DİSK Nakliyat-İş	4	1	2	3
KESK SES	11	8	8	2
KESK Tüm-Bel-Sen	2	4	2	2
TÜRKİŞ BELEDİYE-İŞ	2	2	2	2
KESK BES	4	6	4	1
İnşaat-İş	2	9	3	1

Vakalarda Konfederasyonların Dağılımı (%)

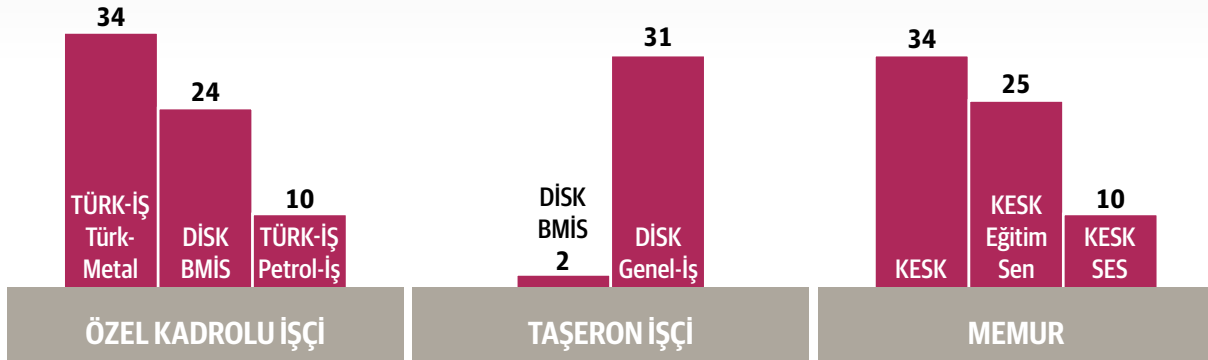
KESK, Türk-İş ve DİSK konfederasyonları vakaların ilk üçte yer alan örgütleyici kurumlardır.

Yüzdelerin toplamı %100'den fazla edebilir. Çünkü bazı eylemlerde birden fazla konfederasyondan sendika yer almıştır. Sadece sendika olan vakalar içindeki dağılım gösterilmiştir.

TÜRK-İŞ	41
DİSK	36
KESK	17
BAĞIMSIZ	4
BİRLEŞİK KAMU-İŞ	3
TÜRKİYE KAMU-SEN	3
MEMURSEN	2
HAKİŞ	2
Baz: 273	

Sendika ve İstihdam Türü (%)

Kadrolu işçi, taşeron işçi ve memur olmak üzere üç tip istihdam kategorisini sendikalarla beraber değerlendirdiğimizde özel kadrolu işçilerin olduğu vakalarda Türk Metal, taşeron işçi vakalarında DİSK Genel-İş, memur vakalarında ise KesK en çok eylem örgütleyen sendikalardır.

Konfederasyon ve İstihdam Türü (%)

Yine üç tip istihdam kategorisini konfederasyonlarla beraber düşündüğümüzde özel kadrolu işçilerin olduğu vakalarda Türk-İş, taşeron işçi vakalarında Disk en çok eylem vakası örgütleyen konfederasyon olarak ilk sırada yer almaktadır.

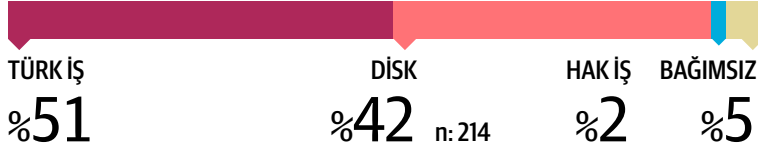
	İşçi	Taşeron işçi	Memur
TÜRK-İŞ	58	22	-
DİSK	37	56	10
HAKİŞ	3	-	-
KESK	-	9	83
TÜRKİYE KAMU-SEN	-	2	15
BİRLEŞİK KAMU-İŞ	-	-	19
BAĞIMSIZ	2	16	-
MEMURSEN	-	2	10
Baz:166		Baz:45	Baz:48

Yetki Durumuna Göre Konfederasyonların Dağılımı

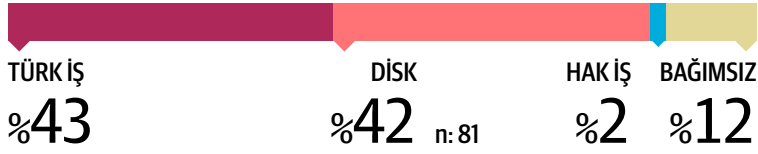
429 vakanın 273'ünde bir sendika örgütleyici olarak yer almıştır. Yukarıdaki grafikte memur sendikaları ve birçok sendikanın ortak yaptığı

eylem vakaları çıkarıldığında geriye kalan 214 vakadaki sendikaların yetki durumu ve konfederasyon ilişkisi yer almaktadır.

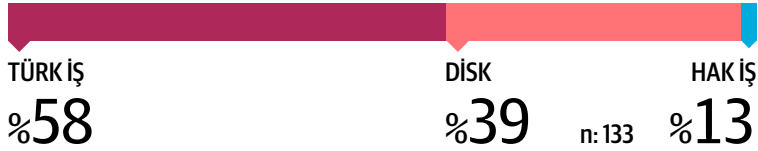
TOPLAM

YETKİ YOK

YETKİ VAR

Sendikaların Örgütlenmek İçin Yaptıkları Eylemler

İşçi sendikası örgütleyiciliği içeren 214 vakanın 60'ında (%14) eylem nedeni olarak sendikalaşma yer almaktadır. Yukarıdaki tabloda sendikalaşma kaynaklı vakalarda örgütleyici sendikaların yaptıkları tekil eylem sayıları yer almaktadır.

Cam Keramik-İş	23	Tek-Gıda-İş	2	Gıda-İş	1
Sosyal-İş	20	Kristal-İş	2	TES-İŞ	1
Enerji-Sen	18	Liman-İş	2	Öz-İplik-İş	1
BMİS	14	Dev Turizm İş	1	Çelik-İş	1
Petrol-İş	7	Türk-Metal	1	Bağımsız Tekstil İşçileri Sendikası	1
Teksif	6	TOMİS	1	Lastik-İş	1
Öz Gıda-İş	6	Çelik-İş	1	Toplam	115
TÜMTİS	4	DGD-SEN	1		

Kurumsuz Vakalarda İş Kolları

Bir kurumun örgütleyiciliği olmadan gerçekleşen vakalarda inşaat sektörü başı çekmektedir. 141 kurumsuz vakanın 33'ü inşaat sektöründe yer almıştır.

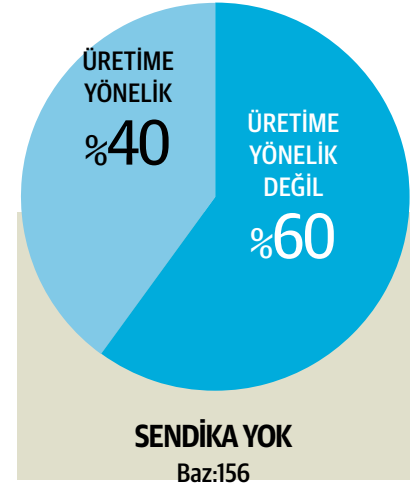
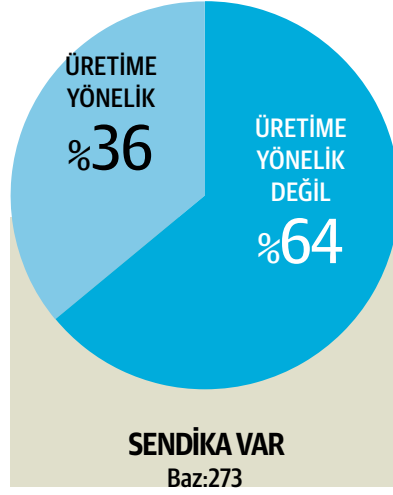

İnşaat	23
MEMUR - Yerel Yönetim Hizmetleri	7
Madencilik ve taş ocakları	6
Metal	6
Sağlık ve sosyal hizmetler	5
Genel işler	5
Dokuma, hazır giyim ve deri	5
Enerji	4
MEMUR - Bayındırlık, İnşaat ve Köy Hizmetleri	4
MEMUR - Tarım ve Ormanlık Hizmetleri	4
Geçersiz-Çoklu	42
Toplam	100

%4'ten az olanlar gösterilmemiştir.

Sendika Varlığı & Üretime Yönelik Niteliği

Sendika örgütleyiciliği içeren vakaların üretime yönelik olma yüzdesi geçen seneye göre artmıştır (2017- %23) ve %36 olmuştur.

Kurumsallık ve İşçi Sayısı (%)

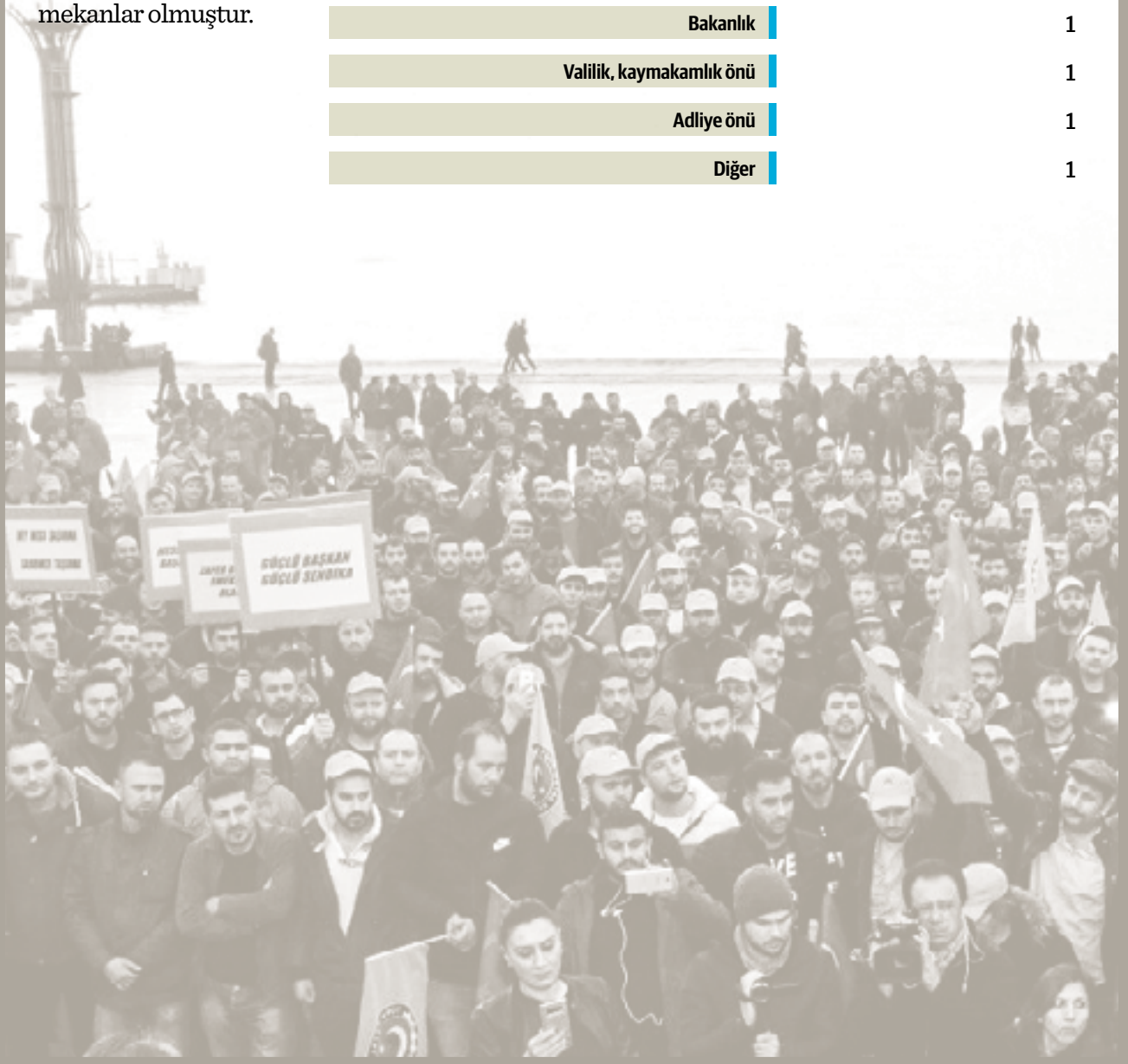
Sendika örgütleyiciliği içeren vakalara eyleme katılan işçi sayılarıyla beraber baktığımızda sendikanın bulunmadığı/ yer almadığı vakalarda 1-25 arası sayıda işçi katılımı yoğun olarak görülmektedir (%44)

	Sendika var	Sendika yok	Toplam
1-5 işçi	3	22	10
6-25 işçi	21	22	21
26-50 işçi	22	17	20
51-100 işçi	15	12	14
101-250 işçi	15	10	13
251-500 işçi	6	5	6
501-1000 işçi	4	2	3
1001-2500 işçi	4	1	3
2501-5000 işçi	0	1	1
5001 ve üstü işçi	1	0	0
Bilinmiyor	8	8	8
Baz	273	156	429

Eylemin Mekânı (%)

Eylem vakalarının çoğu işyeri önü veya içinde gerçekleşmiştir. Kent merkezleri, meydanları ya da parkları %13 ile eylem vakalarında üçüncü sırada kullanılan mekanlar olmuştur.

İşyeri önü	47
İşyeri içi	42
Kent merkezi, meydanı, parkı	13
Genel merkez, firma merkezi, holding, asıl işveren önü	1
Siyasi parti önü	1
Mağazasının önü, içi	1
Bakanlık	1
Valilik, kaymakamlık önü	1
Adliye önü	1
Diğer	1

Eylemlere Müdahale

Vakaların **%72'si** için bir müdahale olup olmadığı bilgisine erişilememiştir. Müdahale yapılan vakalarda ortalama müdahale sayısı 8'dir. Bazı eylemlerde çok müdahale yapılması ortalamayı yükseltmiştir. **121** müdahale durumu gerçekleşmiştir. 2018'de yoğun olarak grev erteleme/yasaklamalar yaşandı. OHAL döneminde grev erteleme / yasaklama Türkiye tarihinin en kapsamlı grev yasaklarından biri ile karşı karşıya kaldı.

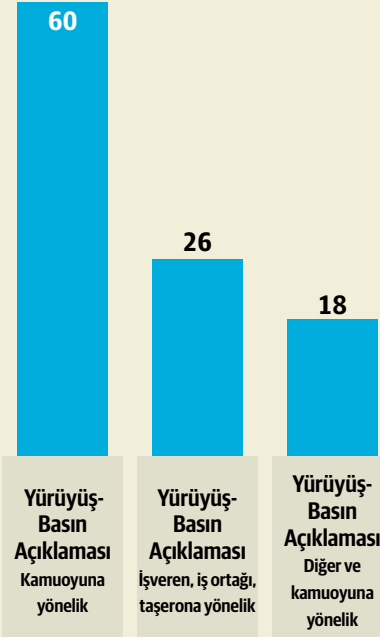
GENEL EYLEMLERİN ANALİZİ

Başlıca Eylem Türleri

Genel eylem vakalarının tamamına yakını yürüyüş ve basın açıklamaları oluşturmuştur.

Baz:174

Eylemin Mekânı

%83

Kent merkezi, meydanı, parkı

%5

İşyeri önü

%5

Adliye önü

Baz: 213

Genel eylemlerin doğası gereği büyük çoğunluğu kent merkezi, meydanı veya parklarında gerçekleşmiştir.

Eylem Nedenleri (%)

Yüzdelerin toplamı %100'den fazla edebilir. Çünkü bazı eylemlerde birden fazla neden bulunmuştur.

Baz: 213

Kurumsuz Vakalarda İş Kolları (%)

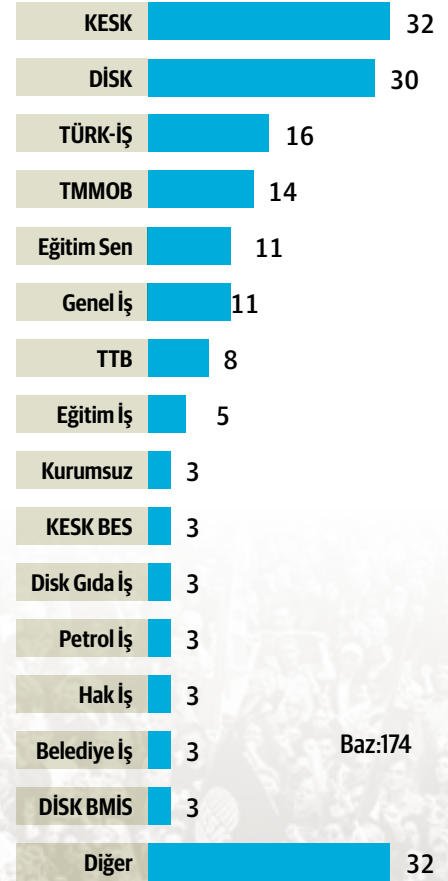
Genel eylem vakalarının en fazla gerçekleştiği ilk dört il İstanbul, İzmir, Ankara ve Eskişehir'dir. İstanbul ve İzmir 2016'ya göre aldıkları paylardaki düşüşe rağmen, (Sırasıyla %8 ve 7'lik bir fark vardır) 2017 yılında yine ilk iki sırada yer alan şehirlerdir. 2016'ya kıyasla, Ankara %7'lik bir düşüşe rağmen üçüncü sırayı Eskişehir ile birlikte paylaşmıştır.

İstanbul	26
İzmir	20
Ankara	7
Kocaeli	5
Adana	4
Manisa	3
Bursa	3
Kırklareli	2
Mersin	2
Diyarbakır	2
Çanakkale	2
Zonguldak	2
Tekirdağ	2
Gaziantep	2
Aydın	2

%1 ve altı gösterilmemiştir.

Eylemlerin Kurumsallığı (%)

Genel eylem vakalarının %32'sini örgütleyen KESK en çok vakanın örgütlenmesine katkı sağlayan kurum olarak ilk sırada yer almaktadır. Bunu DİSK (%30) takip etmektedir.

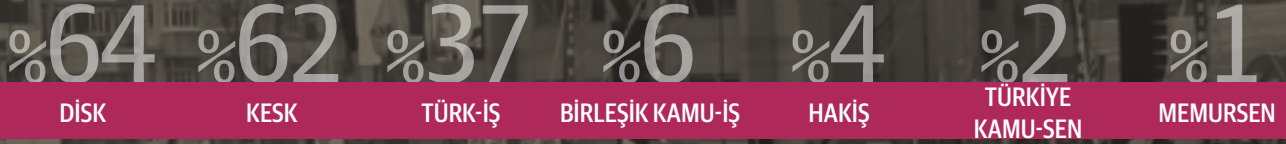
Yüzdelerin toplamı %100'den fazla olabilir. Çünkü bir vakada birden fazla kurum olabilir. %3 altı gösterilmemiştir.

Baz:174

Konfederasyonlara Göre Dağılım

2017'den farklı olarak DİSK eylemlerde en çok eylem örgütleyen konfederasyon olarak göze çarpmaktadır (%64). 2017'de %68'le KESK ilk sıradaydı.

Baz:174

Yüzdelerin toplamı %100'den fazla edebilir. Çünkü bazı eylemlerde birden fazla konfederasyondan sendika yer almıştır. Eylemlerin %78'inde sendika örgütleyiciliği vardır.

**ÖRNEK
İŞYERİ
TEMELLİ
EYLEM
VAKALARI**

İstanbul Havalimanı İşçileri

Kısmi açılışı 29 Ekim 2018’de gerçekleştirilen ve yapım aşamasında çoğunluğu taşeron yaklaşık 36 bin işçinin çalıştığı İstanbul Havalimanı özellikle 2018 sonbaharında iş cinayetleri, çalışma koşulları ve işçi eylemleriyle kamuoyunun gündemindeydi.

Cengiz-MAPA-Limak-Kolin-Kalyon işbirliğiyle kurulan İGA (İstanbul Grand Airport) konsorsiyumu tarafından yapımı üstlenilen havalimanının şantiyesi, yaşanan iş cinayetleri ve kötü çalışma koşulları nedeniyle işçiler tarafından sıklıkla “köle kampı” olarak nitelendiriliyordu. Nitekim yılın ilk yarısında da hem taşeron işçilere yönelik ücret gaspı hem de çalışma koşulları nedeniyle şantiyede çeşitli işçi eylemleri gerçekleşmişti. Şantiyedeki çalışma

koşullarını çarpıcı biçimde açığa vuran eylemlerden biri Şubat ayında gerçekleşti. Barınma koşullarının ağırlaşması üzerine işyeri içinde yürüyüş eyleminde bulunan işçiler yemek, tuvalet ve yatakhanelerin insanca yaşamaya uygun olmadığını dile getiriyorlardı. İGA yönetiminin bu yöndeki taleplerin karşılanacağına yönelik vaatleri üzerine eylem sonlansa da, sonraki aylarda işçilerin çalışma ve barınma koşullarına ilişkin şikayetleri devam etti. Yaz aylarında havalimanı şantiyesi, ücretleri ödenmeyen işçilerin iş bırakma eylemlerine sahne oldu. Hükümetin havalimanının 29 Ekim’e yetiştirilmesi yönündeki baskısı işçilerin çalışma koşullarını daha da ağırlaştırdı.

Bardağı taşıran son damla servis sorunu oldu. Sık sık yaşanan servis kazalarında

işçilerin yaralanması ve yetersiz kalan servis hizmeti nedeniyle bazen yağmur altında saatlerce bekletilmeleri işçileri isyan noktasına getirdi. “Köle Değiliz” sloganıyla bir araya gelen yaklaşık 10 bin işçi 14 Eylül sabahı şantiye giriş-çıkışlarını servislere kapatarak eylem başlattı. İGA yönetiminin çağrısıyla şantiyeye giren jandarma işçilere TOMA ve biber gazıyla müdahale etti. Eylem haberlerinin kamuoyuna yansımaları üzerine aynı gün İGA yönetimi, işçiler tarafından seçilen ve işçiler arasında örgütlü İnşaat-İş sendikası temsilcilerinin de katıldığı bir heyetle bir araya geldi. Bu toplantıda işçiler yemek, barınma, revir ve servis sorunlarının çözülmesi, iş cinayetlerine karşı önlem alınması, işten atılanların geri alınması ve ücretlerin ödenmesi başta olmak üzere 16 maddeden oluşan bir talep listesi sundular. İGA yönetimi bu talepleri kabul ettiğine dair bir protokol imzalamayı reddedince, işçiler eylemleri sürdürme kararı aldılar. Bunun üzerine, ertesi sabah işçi koşullarına yapılan baskınla 543 işçi gözaltına alındı. Gözaltılar sırasında işçilere yönelik uygulanan şiddet haberlere yansdı. 25 Eylül’de servis sorununa tepki olarak yapılan bir başka eylem de yine jandarma müdahalesi ve gözaltılarla sonuçlandı.

İktidarın eylemlere yanıtı yalnızca bu müdahalelerle sınırlı kalmadı. Eylemlerin kitleselliği ve işçilerin kararlılığı 29 Ekim’de planlanan açılışı tehlikeye atmanın yanı sıra, iktidar ve medyası tarafından yerel seçimler öncesi en önemli propaganda unsuru olarak kullanılan havalimanı inşaatının yarattığı insani felaketleri de gözler önüne serdi. Bu durum iktidarın eylemlere verdiği tepkiyi daha da sertleştirdi. Eylemler sonucunda toplam 62 kişiye dava açıldı, 31 işçi tutuklandı. Kolluk kuvvetleri şantiye alanından ayrılmayarak işçileri sürekli olarak gözetim altında tuttu. İktidar sözcüleri ve medyası tarafından işçilere yönelik sistematik karalama kampanyaları yürütüldü. Bu baskının da etkisiyle gözaltına alınan

ve bir kısmı daha sonrasında tutuklanacak olan işçi ve sendikacılara “halkı kin, nefret, ve düşmanlığa tahrik etmek” ve “genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması” türünden suçlamalar yöneltildi.

Takip eden günlerde havalimanı işçilerinin eylemleri, iş cinayetleri ve kötü çalışma koşulları, kamuoyunda en çok konuşulan ve tartışılan konular arasında yer aldı. Yerli ve yabancı pek çok yayın organı işçilerin sorunlarına yer verdi. Muhalefet partilerinin temsilcileri kürsüde yaptıkları konuşmalar, düzenledikleri basın toplantıları ve sundukları araştırma önergeleriyle işçilerin taleplerini Meclis’e taşıdılar. Ülkenin dört bir yanında işçilere destek eylemleri ve sosyal medya kampanyaları düzenlendi. Ancak, yaratılan baskı neticesinde şantiyedeki kitlesel eylemlerin devamı gelmedi. 2018’in geri kalanında şantiyedeki eylemler, ücret gaspına yönelik olarak taşeron işçiler tarafından gerçekleştirilen küçük çaplı eylemlerle sınırlı kaldı.

Buna rağmen, özellikle havalimanının açıldığı günlerde iş cinayetleri ve kötü çalışma koşullarının yine gündeme gelmesi, Eylül’deki kitlesel eylemlerin kamuoyunda ve toplumsal hafızada yarattığı etkiyi göstermesi bakımından da dikkat çekiciydi. Bunun yanında Ekim ve Kasım aylarında tutuklu işçilerin serbest bırakılması için sendikalar tarafından şantiye dışında çeşitli eylemler yapılmaya devam etti. Tutuklu işçiler ve eyleme destek veren sendikacılar Aralık ayındaki ilk duruşmaya kadar, yaklaşık 3 ay cezaevinde kaldılar. Duruşma sonunda biri haricinde bütün işçiler tutuksuz yargılanmak üzere tahliye edildiler. İşçilerin yargı süreci halen devam ediyor.

Real Hipermarket

Alman perakende devi Metro Grubu'nun bünyesindeki Real Hipermarketler Zinciri Türkiye'de 12 mağaza ile faaliyet yürütmekteydi. Zincir 2014 yılında Kayserili Beğendik Marketler Grubu'na satıldı. Ocak 2017'de Beğendik Marketler Grubu'na ekonomik nedenlerden dolayı önce kayyım atanır, ardından Temmuz 2017'de şirket iflasını açıklar. İşsiz kalan bin civarı işçinin bir kısmının kıdem tazminatları Beğendik Grup tarafından ödenirken bir kısmına ise taksitler halinde ödeneceği söylenir. Ancak aralarında 20 yıla yakın çalışanların da bulunduğu yaklaşık 600

işçiye tazminatları ödenmez. Bu işçiler Ağustos 2017'de Nakliyat-İş sendikasının öncülüğünde eylemlere başlar, İstanbul, Ankara, Konya ve Kocaeli'nde yürüyüşler düzenler. Real Hipermarketler'de yetkili olan Tez-Koop İş sendikası mağdur olan işçilerle yeteri kadar ilgilenmemiş gibi görünmektedir.

Nakliyat-İş sendikası ve hukukçular tazminatların ödenmesinden firmanın eski sahibi Metro Grubu'nun da hukuken sorumlu olduğunu vurgular. Devir öncesi kıdem tazminatlarının, devreden şirketin sorumluluğunda bulunduğunu belirtirler. Bu sebeple, -Beğendik iflas ettiği için- Metro

Grubu'na yönelik, bu grubun sahip olduğu Metro marketler ve Media Markt'lara yönelik eylemler düzenlerler.

2018 yılında da onlarca kez İstanbul'un pek çok farklı noktasında (Dudullu, Kozyatağı, Başakşehir, Şişli, Ümraniye, Maltepe, Güneşli, Yenibosna, Ataşehir, Kozyatağı, Beylikdüzü), Ankara ve Konya'da basın açıklamaları ve mağaza içinde kasa kilitleme eylemleri yaparlar. Defalarca polis müdahalesi ve gözaltılara maruz kalırlar. Boykot çağrıları ve sosyal medya kampanyaları düzenlerler.

Real market işçileri 2018'in ikinci yarısında birçok eylemlerini benzer gerekçelerle ve yine Nakliyat-İş öncülüğünde eylem sürecine giren Makro/Uyum Market işçileri ile birlikte yaparlar.

Real market işçilerinin mücadelesi 2019'a devreder. Nakliyat-İş 16 Nisan 2019'da bir açıklama yapar. Beğendik firmasının sorumlu olduğu 2014 sonrası döneme ilişkin tazminatları taksitler halinde ödemeyi kabul ettiğini ve ilk taksitin Mayıs ayında işçilerin hesabına yatacağını duyurur. Aynı açıklamada Metro Grubu'nun sorumlu olduğu 2014 öncesi tazminatlar içinse eylemlerin süreceği belirtilir.

Makro Marketler ve Uyum Marketler

Türkiye'nin en büyük yerli perakende market zincirlerinden 256 mağazası olan ve yaklaşık 6 bin 500 işçinin çalıştığı Makro Marketler 2017 Ekim ayında konkordato ilan eder. 2018'in ilk aylarında ise Makro Marketler'in bazıları Migros'a bazıları ise Taze Marketler'e satılır. Bu konkordato ve kısmi satış sürecinde işini kaybeden ve tazminatlarını alamayan yüzlerce işçi farklı şehirlerde eylemlere başlar. İşçiler Samsun'da Tez-Koop İş'in, diğer illerde Nakliyat-İş desteği ile uzun soluklu bir eylem serisine girişirler.

Bir diğer market zinciri olan Uyum Marketleri'nin İstanbul ve Tekirdağ'daki mağazaları ve Antalya'da bulunan Makro Marketleri 2018'in Mart ayında Migros tarafından satın alınır. Ancak devir sonrası işten çıkarılan yaklaşık 1500 işçinin kıdem tazminatının nasıl ve ne zaman ödeneceği konusunda bir açıklama yapılmaz. Bunun üzerine Uyum Market işçileri ve Makro Market işçilerinin bu bölümü, kıdem tazminatlarını alabilmek için Nakliyat-İş Sendikası'nın da desteğiyle birlikte eylemlere başlar.

Migros'a satılan Uyum ve Makro

marketlerinin işçileri Migros'a yönelik eylemler yaparken, tazminatını alamadan işten atılan diğer Makro işçileri ise Makro marketlerine yönelik eylemler düzenlerler.

Nakliyat-İş'in önceliğindeki ana grup sık sık yine Nakliyat-İş'in öncülüğünü yaptığı Real market işçileriyle birlikte eylemler düzenler. İstanbul'daki pek çok AVM'de Migros'lara ve Migros'a bağlı olan Macro Center gibi diğer marketlere yönelik kasa kilitleme de dahil olmak üzere çeşitli eylemler gerçekleştirirler. Polis ve özel güvenlik saldırılarına ve örneğin 15 Temmuz ve 23 Eylül'de yaptıkları eylemlerde gözaltılara maruz kalırlar. Nakliyat-İş Temmuz ayında Migros'un bu 1500 işçinin kıdem tazminatlarını ödemeyi kabul ettiğini duyurur. Ancak ilerleyen haftalarda bu gerçekleşmez ve işçiler yeniden eylemlere başlar. 9 Kasım'da ise Nakliyat-İş Migros'un işçilere kıdem tazminatlarının tamamını ödediğini ve direnişin zaferle sonuçlandığını duyurur.

Konkordato sonrası mağdur edilen diğer Makro işçileri içinse eylemler sürer. Samsun'da Tez Koop-İş'in öncülüğünde her hafta düzenli eylem yapan yaklaşık 100 işçinin de Nakliyat-İş öncülüğünde eylemler yapan diğer Makro işçilerinin de eylemleri sürer. Örneğin 24 Aralık'ta Ankara'nın Kazan ilçesinde bulunan Makro Market Genel Müdürlüğü önünde yüzlerce Makro işçisi Nakliyat İş'in destek verdiği bir eylem yapar ve Nakliyat-İş Genel Başkanı ve işçilerden oluşan 5 kişilik heyet, konkordato komseriyle görüşür.

Bu mücadele de 2019'a devreder. 10 Ocak 2019'da onlarca Makro işçisi Ankara'da basın açıklaması yapar. 26 Mart 2019'da Ankara İstinaf Mahkemesi'ndeki dava öncesinde Konya, Kayseri, Malatya, Samsun ve Mersin'den gelen 250 Makro işçisi mahkeme önünde eylem yapar.

Flormar Direnişi

Flormar direnişi çoğunluğu kadınlardan oluşan işçilerin sendikalaşmak istedikleri için işten çıkarılmalarıyla başlayan ve 297 gün süren mücadelesidir.

Kozmetik alanında üretim yapan Flormar'ın Kocaeli Gebze Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan fabrikasında çalışan işçiler özellikle uzun çalışma saatleri, düşük ücret ve düşük zam koşullarının değişmesi amacıyla 2018'in Ocak ayından itibaren Petrol-İş'te örgütlenmeye başladılar. Sendikaya üye işçi sayısı belli bir sayıyı bulduktan sonra durumdan haberdar ve rahatsız olan Flormar yönetimi sendikalaşma faaliyetlerini yürüten 12 işçiyi işten attı. Ancak, işverenin korkutma politikası bir işe yaramadı. İşçilerin kararlılığı ile fabrikanın 350 işçisinden 170'inin Petrol-İş Sendikası'na üye olması sonucu toplu sözleşme için yeterli çoğunluğu sağlayan sendika yetki belgesini aldı. Bu sırada diğer yandan atılan işçiler için fabrika önünde protesto eylemleri yapılıyor,

Petrol-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu diğer fabrikalardan kitlesel destek geliyordu. Tüm bunların üzerine, süreç boyunca sendikanın görüşme taleplerine olumsuz yanıt veren ve çoğunluk tespitine itiraz eden işyeri yönetimi kademeli olarak işçileri –iş kanununun 25/2 maddesiyle – tazminatsız işten çıkarmaya başladı.

İşten atılan işçiler 15 Mayıs 2018'de fabrika önünde direnişe başladı. Direnişin ilk günlerinden itibaren fabrika yönetiminin hem direnişteki hem de içerideki işçilere yönelik baskıları devam etti. Direnişteki işçilere destek veren işçilerin de atılmasıyla toplam işten çıkarılan işçi sayısı 132'ye ulaştı. Flormar yönetiminin ilk günlerde fabrika girişine üç metrelik branda koyma ve fabrika çevresini dikenli telle çevirme gibi baskıları gün geçtikçe Valilik, Kaymakamlık ve polis de desteğiyle sertleşti. Kötü hava koşullarında direnen işçilerin çadır kurmaları ve soba yakmaları yasaklandı. İşçilerin

tüplü sobalarına polis tarafından el kondu, pankartları söküldü, müzik yayını yasaklandı. Bazı işçiler aralıklarla ifadeye çağrıldı. Artan tüm baskılara rağmen direnmekten vazgeçmeyen işçilere dayanışma ziyaretleri hiç eksik olmadı.

İşçiler işten atılır atılmaz Flormar'a dava açtı. Sendika ayrıca atılan işçilerin işe geri alınması ve sendikanın işyerine girmesi taleplerini görüşmek üzere işyeri yönetimine sıklıkla çağrıda bulundu. Hisselerinin çoğunluğu Fransız kozmetik tekeli Yves Rocher'e ait firmanın Türkiye ortağı Kosan Kozmetik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Petrol-İş Sendikası'nın işyerinde yetki alacak şartı sağlamadığını ve işçilerin yasaya aykırı şekilde iş durdurduklarını, işyerini işgal ettiklerini ve diğer çalışanları eyleme teşvik ettiklerini beyan etti. Ancak, Petrol-İş'in yetkisi Çalışma Bakanlığı'nın çoğunluk tespitine dair belgesiyle onaylanmıştı. Yapılan tüm işten atma ve müdahaleler sendikalaşmanın bir hak olarak tanımlandığı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na ve uluslararası sözleşmelere aykırıydı. Fransız Yves Rocher ise yaptıkları hak ihlaline ilişkin konuyu araştırmaya başladıkları açıklamasını direnişin ancak 224'üncü gününde yapabildi.

Flormar'da çalışan 350 işçinin yüzde 80'i kadındı. İşten atılan ve direnen işçilerin de büyük çoğunluğunu kadınlar oluşturdu. Kısa süre içerisinde Flormar Direnişi, kadın işçi direnişlerinin bir sembolü haline geldi. Direnişteki kadınlar verdikleri roportajlarda yönetimin kadınlar ve erkekler üzerindeki eşitsiz uygulamalarını dile getirdiler.

OHAL koşullarına rağmen kararlılıkla süren Flormar direnişi farklı yerlerdeki diğer işçilerden, emek ve kadın örgütlerinden destek gördü. Kişi ve örgütlerin direniş alanını ziyaretlerinin yanı sıra ülkenin birçok kentinde dayanışma eylemleri yapıldı. Kadınlar Birlikte Güçlü Platformu'nun çağrısıyla birçok ilin kent merkezinde yürüyüş ve basın açıklamaları yapıldı. Flormar direnişi boyunca kadınlar Yves

Rocher ve Flormar mağazalarının önünde eylemler yaparak ürünleri boykot çağrısı yaptılar. Direnişe uluslararası örgütlerden de destek büyüktü.

Flormar yönetimi açılan dava sonuçları beklenmeden en üst limitten kıdem ve ihbar tazminatlarını ve 16 maaş kötü niyet tazminatını ödeme ve işçilerin işsizlik fonundan maksimum 10 ay maaş alma hakkı kazanması için işten çıkarılma maddelerinin 25/2'den 18. maddeye değiştirmesi karşılığında direnişin sonlandırılmasını Petrol-İş'e sunduğu bir yazı ile teklif etti.

Direnişteki işçilerin talepleri ise, "(i) işveren tarafından sendika yetkisine yapılan itirazın kaldırılması, (ii) işe geri dönmek isteyen işçilerin işe geri dönüşlerinin sağlanması, sendikal, kıdem ve ihbar tazminatları ile işsizlik maaşlarının ödenmesi, (iii) işe dönmek istemeyen işçilerin ise bunlara ek olarak kesin fesih ücretlerinin toplu olarak ödenmesi noktasında bir ortaklaşma" şeklinde üç maddeden oluşmaktaydı.

7 Mart akşamı işçiler teklifi değerlendirdiler. 73 işçinin katıldığı değerlendirme toplantısı sonunda Flormar yönetiminin teklifi oylandı. 53 işçinin teklif için "evet", 20 işçinin "hayır"oyu kullanmasıyla yönetimin teklifi kabul edildi. Böylece Flormar direnişi kısmi kazanımla sonuçlandı. Flormar direnişi 8 Mart 2019'da sona erdi.

İşçilerin sendikalı olarak işlerine geri dönmedikleri, ancak birçok kazanım elde edebildikleri Flormar Direnişi'nin alınan tazminatlar ve haklar dışında kazandırdığı başka şeyler de var. Flormar Direnişi son zamanlarda eylemlerde artan kadın oranı ve kadınların öncü olduğu eylemlerle birlikte düşünülmelidir. Fabrika yönetiminin ve devletin ortak baskısına ve başladığı zamanki OHAL koşullarına aldırmaksızın direnişlerini sürdüren Flormar işçileri işçi sınıfı ve kadınlara moral ve ilham kaynağı olmuştur.

#Geçinemiyoruz Eylemleri

2018 yılı için “Geçinemiyoruz” başlığı altında topladığımız eylemler, Türkiye’de ayrıksı, bireysel bir isyan dalgasının yoğunlaştığı dönemi karakterize ediyor. Bu eylemlerin asli özneleri çalışma hayatından dışlanmış yoksullardır. Giderek zorlaşan geçinme koşulları karşısında, bireysel inisiyatifin öne çıktığı bu eylemler; ülkenin farklı şehirlerinde, birbirinden bağımsız ve herhangi bir kurumun dahiliyeti olmadan yıl boyunca devam etmiştir. Bu eylemler, çalışan emekçilerin başvurduğu eylem türlerinden ayrışır. Eylemciler genellikle intihar, intihar teşebbüsü (kendini yakma, bina çatısına çıkma) ve sorumlu gördüğü kurum veya işyerlerine zarar verme gibi şiddet dozu oldukça yüksek eylemler gerçekleştirirler. 2018 yılı için Türkiye’de hızla kötüleşen ekonomik performansın bu eylem serisini tetikleyen ana unsur olduğu pekala düşünebilir. 2017-2018 Aralık döneminde belli-başlı ekonomik göstergelerden bahsetmek durumu anlamak açısından faydalı olacaktır.

Gayr-i Safi Yurtiçi Hasıla’daki bir önceki yıla göre değişim oranı %7.4’ten %2.6’ya

gerilemiştir (TÜİK,2019).¹ Aynı dönemde sanayi üretim endeksi, 2015=100 baz alındığında, 130.2’den, 117.2’ye düşer (TÜİK,2019).² Ekonomik gidişatın bir diğer başat göstergesi ise Türk Lirası’nın ABD Doları cinsinden yaşadığı değer kaybıdır. 31 Aralık 2017-2018’de 1\$ 3.79 TL’den 5.29 TL’ye yükselir ve Lira ABD Doları karşısında %45 oranında değersizleşir (TCMB,2019).³ Ekonomideki bu çalkantı enflasyon oranlarını çarpıcı bir şekilde etkiler. Bu dönemde enflasyon oranı %11.9’dan %20.3’ye yükselir ve gıda fiyatlarındaki değişim oranı ise %13.7’den %25.11’e çıkar (OECD,2019).⁴

Türkiye’deki ekonomik büyüme trendi ve istihdam yaratma kapasitesinin bu denli

1 TÜİK.2019. Gayrisafi Yurtiçi Hasıla: İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Zincirlenmiş Hacim, Endeks Ve Değişim Oranları

2 TÜİK.2019. Sanayi Üretim Endeksi, 2005-2019

3 TCMB. Gösterge Niteliğinde Merkez Bankası Kurulları: <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/tr/tcmb+tr/main+menu/istatistikler/doviz+kurlari/gosterge+niteligindeki+merkez+bankasi+kurlarii>

4 OECD. Total (CPI) and Food Inflation Rates: <https://data.oecd.org/price/inflation-cpi.htm#indicator-chart>

yavaşlaması, işsizlik rakamlarını da etkiler. Söz konusu dönemde işsizlik ve tarım-dışı işsizlik oranları, %9.9 ve %11.8'den, sırasıyla %12.7 ve %14.9'a yükselir. Genç işsizliğinde ise daha vahim bir tablo karşımıza çıkar. Aynı dönemde %18.2 olan genç işsizliği, %23.2'ye fırlar (TÜİK,2019).⁵ İşsizlik sigortasına başvuran insanların sayısında büyük bir artış gözlenir. Başvuran kişi sayısı 117.166'dan 211.351'e çıkar (İŞKUR, 2018).⁶ Ücretlerdeki erime ve işsizlik, borçlanmayı bir geçinme yöntemi olarak kullanan emekçi ve yoksullar üzerindeki baskısını artırır. Bu dönemde bireysel kredi veya kredi kartı borcunu ödeyemeyen kişi sayısı 1.293.000'den 1.389.000'e yükselir (TBB, 2018).⁷

Bir yıl gibi kısa bir sürede deneyimlenen bu ani ekonomik bozulma, asgari geçinme koşullarını alabildiğine güçleştirir. Dört kişilik bir ailenin sağlıklı ve dengeli beslenmesi için yapması gereken gıda harcaması (açlık sınırı) 1.608 TL'den 1.989 TL'ye yükselir. Giyim, konut ve benzeri ihtiyaçlar için aylık harcamalar (yoksulluk sınırı) ise 5.238 TL'den 6.322 TL'ye çıkar (TÜRK-İŞ 2018).⁸ Göstergelerin bize anlattığı üzere, ülkenin ekonomik performansı, özellikle yoksulların yaşam koşullarını insanlık dışı bir seviyeye doğru aşağı çeker.

13 Ocak 2018'de iş kazası geçiren ve işsiz kalan bir inşaat işçisi, Meclis önüne vekillerle görüşme talebiyle gelir, içeri alınmaz. Elindeki benzin bidonunu üzerine boca edip, "Geçinemiyorum" diyerek, kendisini ateşe verir. Yapılan müdahale sonrası kurtulan işçinin, ölümü göze alarak yaktığı kıvılcım, ülkenin farklı illerinde benzer bir

tepkinin tekrarlanmasına yol açar. 2018 yılı boyunca 27 ilde, 50 tekil eylem gerçekleşir. "Geçinemiyoruz" eylem dalgasının kronolojik kısa bir dökümünü sizlerle paylaşıyoruz.

16.01: B.S. isimli bir işçi İzmir İŞKUR önünde "İşçiyim ben, aç işçi" diyerek çırılçıplak soyundu. 29.01: Belediye taşeronlarına kadro verildiği gerekçesiyle iş alımlarının durdurulduğu cevabını alan M.B. belediye önünde üzerine benzin döküp kendini ateşe verdi. 05.02: Sivas'ta M.A. (38) maddi zorluklar sebebiyle kendini yakmak istedi. 07.02: İstanbul'da çay, şeker, yağ ve memleketine otobüs bileti alamayan simitçi İ. A. (24) intihara kalkıştı. Mersin'de bir çiftçi, tarlasına haciz koyan bankayı taradı. 09.02: Urfa'da, borçları nedeniyle bunalıma giren M. T. (55), evinde yaşamına son verdi. 10.02: Antalya'da belediye ve valiliğe iş başvurusunda bulunan, M.N.Y., üzerine benzin döküp kendini yakmak istedi. 11.02: Bursa'da simitçi İ.A. (26) borçları yüzünden sinir krizi geçirdi. hastanenin çatısına çıktı kendini jilet ile keserek intihar girişiminde bulundu. 25.02: Zonguldak'ta S.Ö. bankaya elinde aldığı taşları fırlatıp, camlarını indirdi. 26.02: Sakarya'da 'işsizim' diyen Ö.A. (30) bir binanın çatısına çıkarak, intihar girişiminde bulundu. 03.03: Antalya'da bir süredir işsiz olduğunu ve geçim sıkıntısı çektiğini söyleyen H.K.(61) üzerine benzin döküp kendini yakmak istedi. 13.03: Urfa'da zabitanın tezgahını elinden alacağını söyleyerek, kendisini seyyar arabasına zincirleyen A.Ç. üzerine benzin dökerek kendini yakmaya çalıştı. 17.03: İzmir'de Kaymakamlık binasının çatısına çıkan İ.A. (26), ilaç alacak parası olmadığını söyleyerek intihar girişiminde bulundu. 27.03: Adana'da, evi kentsel dönüşümle yıkıldığı için kiraya çıkan ve borcunu ödeyemeyen M.G.(63), çatıdan atlayarak intihar etti. 30.03: Düzce'de inşaat işçisi H.U. parasını alamadığı için inşaatın çatısında intihar girişiminde bulundu.. 03.04: Bolu'da ekonomik sıkıntıları nedeniyle bunalımda olduğunu söyleyen T.

⁵ TÜİK.2019. Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri

⁶ İŞKUR.2018. İşsizlik Sigortasına Başvuran Kişi Sayıları 2017-2018: <https://www.iskur.gov.tr/kurumsal-bilgi/istatistikler/>

⁷ TBB.2018. Risk Merkezi Aylık Bülteni: https://www.riskmerkezi.org/Content/Upload/istatistik-raporlar/ekler/Risk_Merkezi_Aylık_Bülteni_Aralık_2018.pdf

⁸ TÜRK-İŞ.2018. 2017-2018 Aralık: Açlık ve Yoksulluk Sınırı: <http://www.turkis.org.tr/Aclik-Yoksulluk-catg91-pn1>

D. üzerine döktüğü benzinle kendini yakmak istedi. 12.04: Bursa'da M. T. pompalı tüfikle cami minaresine çıktı. Borcu yüzünden hakkında tutuklama kararı çıktığını, cezaevine girmek istemediğini söyledi. 14.04: Ankara'da bir çiftçi, ineklerine haciz gelmesine tepki göstererek arabasında getirdiği sütleri bankanın önüne döktü. 16.04: Aydın'da atanamayan öğretmen M.Ç. (25) işsizlik nedeniyle intihar etti. 19.04: Kayseri'de kredi kartının borcunu ödeyemeyen H. Ü. (20), bir inşaatın çatısına çıkarak intihar girişiminde bulundu. 20.04: Denizli'de inşaat işçisi S.K. iğde ağacına asılı halde bulundu. İşçinin cebinden, borç ihtarnamesi çıktı. 30.04: Muğla'da eline benzin şişesi alan N.Ö. geçinemediği için kendini yakmak istedi. 01.05: Adana'da simitçi Ş.Y. (39), kızının doğum gününde, cebinde 50 kuruşu olduğunu söyleyerek intihara kalkıştı. 02.05: Adıyaman'da çocuğuna mama alacak parası olmadığını söyleyen S.U. bir inşaatın çatısına çıkarak intihar girişiminde bulundu. 03.05: Isparta'da kira borçları ve sağlık harcamaları nedeniyle bir işsiz eylem yaptı. Üzerine astığı "Acil ihtiyaç nedeniyle böbreğimi satıyorum" yazısıyla yürüdü. 10.05: Muğla'da geçinemeyen işçi emeklisi K.Y. (65) üzerine döktüğü benzinle kendini ateşe verdi. 17.05: Ankara'da O. A. (35) cezaevinden çıktığından beri iş bulamadığını söyleyerek kendini yakmaya kalkıştı. 22.05: Ordu'da belediye tarafından hayvan barınağı yıkılan çiftçi B.K., koyunlarıyla belediyeyi basarak eylem yaptı. Malatya'da çiftçi M. Ç., borcunu ertelemeyi kabul etmeyen bankanın önüne bir römork tütün döküp kendini yakmaya çalıştı. 26.05: Ankara'da bir kişi, bankanın borcunu ertelediğini söyleyerek ATM'yi ateşe verdi. 31.05: İstanbul'da H.D. iş bulamadığı gerekçesiyle, oğlunun gözü önünde, Galata Köprüsü'nden suya atladı. 11.06: Malatya'da borçları yüzünden bunalan çiftçi M.Ç. banka önünde kendisini yakmaya çalıştı. 06.07: Ankara'da O. Ç. 'Evime Ekmek Götüremez Oldum' diyerek canlı yayında intihara kalkıştı.

28.09: Urfa'da bir işçi Tarım Müdürlüğü önünde ekonomik sorunları nedeniyle kendini yakmak istedi. 04.10: İstanbul'da işten çıkarılan bir kişi Taksim Camii inşaatında intihar girişiminde bulundu. 21.10: Urfa'da belediye başkanları ve milletvekillerinden 'iş isteyen' bir kişi olumsuz yanıt alınca meydanda üzerine benzin döküp ateşe verdi. 21.10: Kocaeli'nde iş kazası geçirdiği için çalışmayan baba, çocuğuna okul kıyafeti alamadığı için intihar etti. 23.10: Bursa'da parasını alamayan bir işçi çalıştığı imalathaneyi kundakladı. 03.11: Mersin'de T.T. (30) işinden tazminatsız atıldığı için AVM'nin çatısına çıkarak yaşamına son vermek istedi. 17.11: İstanbul'da ataması yapılmayan bir öğretmen intihar etti. 03.11: Trabzon'da, elektrik firmasından maaşını alamayan işçi A.Ş. işyeri önünde üzerine benzin dökerek kendini yakmak istedi. 10.11: Antalya'da işten atılan işçi, baz istasyonuna çıkarak intihar etmek istedi. İstanbul'da bir inşaatın 9'uncu katına çıkan bir kişi, parası olmadığı için hayatına son vereceğini söyledi. 14.11: Ekonomik sıkıntı yaşayan D.Y. (31) T.B.M.M. terasında intihar girişiminde bulundu. 28.11: Adana'da E.E. (33) çocuğunun okulundan istenen 55 lirayı karşılayacak durumu olmadığı için intihar girişiminde bulundu. 29.11: Tekirdağ'da bir hastanede aşçı olan N.A. (46) geçirdiği ekonomik sıkıntılar nedeniyle yemekhanede kendini astı. 06.12: Kocaeli'nde iş bulamadığını söyleyen H.İ. bir yön tabelasına çıkarak intihar girişiminde bulundu. 18.12: Eskişehir'de bir simitçi R. G.(20) binanın çatısına çıkıp, 2.000 TL borcum var diyerek intihar girişiminde bulundu

Soru Listesi

- AY
- Şirket adı
- S1. Vaka niteliği
- S4. Taşeron işkolu
- S2. Eylemi yapan taşeron asıl işveren adı / Muhatap işveren adı
- S3. Asıl işveren işkolu / Hizmet kolu
- S5. İşyerindeki işçi sayısı
- S6. Eylemdeki işçi sayısı
- S27. Mücadele verdiği için işten atılan işçi sayısı
- S7. Kurumsallık
- S8. Sendikanın yetki durumu
- S9. Konfederasyon
- S10. Tepki Gösterilen Sendika
- S11. Eylem türü
- S12. Üretime yönelik eylem olup olmadığı
- S15. Grev (yasal/fiili) ve iş yavaşlatma başlangıç tarihi (dd.mm.yyy)
- S15. Grev (yasal/fiili) ve iş yavaşlatma bitiş tarihi (dd.mm.yyy)
- S12a. Eylemin mekanı
- S13. Eylem nedeni
- S14. Eylemin hak geliştirme / hak savunma niteliği
- S16a. İl
- S16b. İlçe
- S17. İstihdam türü
- S18. Şirketin niteliği
- S18b. Taşeron ise ana işveren şirketinin niteliği
- S19. Şirketin büyüklüğü
- S19b. Taşeron ise ana işveren şirketinin büyüklüğü
- S20. Cinsiyet
- S21. Eylem başlangıç tarihi
- S22. Eylem bitiş tarihi
- S23. Eylem devam durumu
- S24. Sonuç
- S25. Süreçteki gelişme notları, sonuç
- S26. Kısa açıklama
- S28. Hukuki girişim
- S29. Hukuki girişim açıklama
- S31. Müdahale tipi
- S32. Müdahale sayısı
- S33. Gözaltı sayısı
- S36. Doğrudan iletişim kişisi
- S34. Tekil eylem sayısı

İşyerleri Listesi

A

- 2M Kablo
- Adularya
- Akkim
- 3. Havalimanı inşaatı - Alesta
- Allegion Emniyet ve Güvenlik Sistemleri San. ve TİC. A.Ş. - (eski adı) İTO Kilit
- Altın İplik
- Altınyag
- AMCOL Mineral Madencilik
- Anı Tur
- Ankara'da Tıp Bayramı - SES
- Arçelik
- ARD (Bayerischer Rundfunk München Türkiye İrtibat Bürosu)
- Arel Peyzaj Mimarlık - Beykent Üniversitesi Taşeronu
- Arer
- Ark Pres
- Aroma
- Aster Tekstil
- Autoliv
- Aygaz
- Aygün Alüminyum

B

- Babacanlar Kargo
- Bakırköy Belediyesi
- BAKTEM LOJİSTİK
- Bandırma Emek Platformu - Çeşitli sendikalar
- Bandırmalı sendikalar
- Barilla
- Başöz Enerji
- Bayburt Group - Ataköy-İkitelli metro

hattı inşaatı

- BBS - Kocaeli Şehir Hastanesi inşaatı
- BBS Metal
- Belde, İmar, Norm - Çankaya Belediyesi taşeronu
- Belediye AŞ - İzmir Büyükşehir Belediyesi
- Belediye AŞ - Şişli Belediyesi
- Beltan
- BES - Sosyal Güvenlik Haftası
- BES- Zam eylemi
- Bestelast Tekstil
- Beşiktaş Belediyesi
- Beton Travers
- Betra Prefabrik
- Bilgi Üniversitesi
- Bimsan
- Bir taşeron firma - Ankara Belediyesi
- Bir taşeron firma - Ankara Etlik Şehir Hastanesi
- Bir taşeron firma - Avcılar Belediyesi
- Bir taşeron firma - Avcılar Canan Dağdeviren Yurdu inşaatı
- Bir taşeron firma - Bahçeşehir Royal
- Bir taşeron firma - Bakırköy Belediyesi
- Bir taşeron firma - Bayraklı Şehir Hastanesi İnşaatı
- Bir taşeron firma - Belediye binası İnşaatı
- Bir taşeron firma - Bornova Belediyesi
- Bir taşeron firma - Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
- Bir taşeron firma - Çorum Şeker Fabrikası
- Bir taşeron firma - Denfa - Hema Madeni - 1
- Bir taşeron firma - Denizli Toplu Konut İnşaatı
- Bir taşeron firma - Dışkapı Hastanesi
- Bir taşeron firma - DKY Business Kartal
- Bir taşeron firma - Dokuz Eylül Üniversitesi taşeronu- Filistin Eylemi

- Bir taşeron firma - Dolapdere rezidans İnşaatı
- Bir taşeron firma - Ege Üniversitesi
- Bir taşeron firma - Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi - Kadro
- Bir taşeron firma - Ersamak - Hema Madeni
- Bir taşeron firma - Erzincan Şeker Fabrikası
- Bir taşeron firma - Erzurum Şeker Fabrikası
- Bir taşeron firma - Ferizli Hastanesi İnşaatı
- Bir taşeron firma - Garanti Bankası
- Bir taşeron firma - Isparta Devlet Hastanesi
- Bir taşeron firma - İbni Sina Hastanesi
- Bir taşeron firma - İstanbul Çapa Tıp Fakültesi
- Bir taşeron firma - İstanbul Çapa Tıp Fakültesi_Cemal Bilgin
- Bir taşeron firma - İstanbul Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi - 1
- Bir taşeron firma - İstanbul Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi - 2
- Bir taşeron firma - İZBAN
- Bir taşeron firma - İzmir Büyükşehir Belediyesi A.Ş. (Mahir Kılıç)
- Bir taşeron firma - Karasu Limanı Taşeronu
- Bir taşeron firma - Karayolları 10.Bölge Şefliği
- Bir taşeron firma - Karayolları 2.Bölge Şefliği
- Bir taşeron firma - Karayolları 4. Bölge Müdürlüğü - Bolu dağı tüneli
- Bir taşeron firma - Karayolları Genel Müdürlüğü
- Bir taşeron firma - Kayseri Eğitim ve Araştırma Hastanesi
- Bir taşeron firma - Kocaeli Başiskele'de İl Emniyet Müdürlüğü
- Bir taşeron firma - Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
- Bir taşeron firma - Kocaeli Üniversitesi
- Bir taşeron firma - La Vida İş Merkezi

inşaatı

- Bir taşeron firma - Maltepe Belediyesi
- Bir taşeron firma - Sabiha Gökçen Metro
- Bir taşeron firma - TOKİ
- Bir taşeron firma - Turhal Şeker
- Bir taşeron firma - Tüpraş
- Bir taşeron firma - Yozgat Şeker Fabrikası
- Bir taşeron firma - Zeytinburnu Belediyesi - Kenan Güngördü
- Bir taşeron firma - Zonguldak Hastanesi
- Bir taşeron inşaat firması
- Birleşik Kamu-iş - Çanakkale
- Birleşik Kamu-İş (İzmir)- TİS Eylemi
- Bis Enerji Şirketi
- Boğaziçi Üniversitesi
- Boran Atıcı - Güvenlik Soruşturması
- Borusan
- Bosch
- Bravo
- BSH
- BTA
- Bursa Şehir Hastanesi İnşaatı - Rönesans Holding

CC

- CANPA TEKSTİL
- Cargill
- CCN Holding
- Cemal Yıldırım- Destek eylemi
- Cemtech - Batisöke Söke Çimento Sanayi T.A.Ş. taşeronu
- Cengiz Holding, Eti Bakır A.Ş
- Chinatool
- CMS
- CPS Automotive Tekstil
- Csun
- Çağdaş Çınar - Flormar ziyareti
- Çankaya Toplum Sağlığı Merkezi - Mahmut Konuk - KHK
- Çanpaş - Çankaya Belediye AŞ
- Çayırova Boru
- Çelik Halat
- Çemtaş
- Çınar ve Etken İş Ortaklığı

- Çimsataş
- Çimtaş
- Çorum Emek ve Demokrasi Platformu

D

- Delphi
- Demokrasi İçin Dayanışma Platformu-Zam Eylemi
- Demsiaş
- Deriteks- Flormar ziyaret
- Deriteks-Basın-İş- Gıda-İş- Asgari ücret eylemi
- Desiba
- Devtekstil - Greif
- 3. Havalimanı inşaatı - DGS - IGA
- DHL Express
- Dicle Üniversitesi Hastanesi
- Diniz
- Doğu Press
- Doruk
- Doruk Metal
- Döktaş
- Düzce – İnşaat işçileri
- Düzce Çevrecilik İl Şehir Müdürlüğü (Alev Şahin)

EF

- EATALY
- Ege Çelik
- Ejot Azmak
- Elimsan
- Elsel Armatür
- Emekli-Sen Buca
- Entil
- Eren Eroğlu davası
- Erkar Denizcilik
- Ersamak
- Ersur Tekstil
- Eskişehir Devlet Hastanesi
- Ethica Hastanesi
- Eti Bakır
- Eti Gümüş

- Eti Maden
- Etimesgut Şeker Fabrikası
- Evas
- Evril İnşaat
- Fabio
- Federal Morgul
- Fırın İşçileri
- Fil Man Made
- Flormar
- Ford Otosan
- Freudenberg

GHIİJ

- Gama Tekstil
- Gebze Sendikalar Birliği
- Geçinemiyoruz - Ankara
- Gripin
- Güler Mustafa Kızılağaç İlkokulu - Engin Karataş
- Gülsan Profil Boru ve Cam İşleme Sanayi
- H&M
- Habaş
- Harput Kinteks
- Hema Otomatik
- HES İnşaat İşçileri
- HT Solar
- Hugo Boss
- Isuzu
- İDÇ
- İmar AŞ - Aydın Belediyesi işletmesi
- İnistanbul
- İSİG Meclisi (Kocaeli)
- İSKİ
- İstanbul Aile Hekimliği Derneği (İSTAHED)
- İstanbul Halk Ekmek
- İstanbul Şubeler Platformu
- İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi vs Cerrah Paşa Tıp Fakültesi - SES-İTO Sağlıkta Dönüşüm Eylemi
- İTO Kilit Fabrikası
- İzban
- İZENERJİ
- İzmir Aliğa Belediyesi

- İzmir'in Karabağlar Yenitepe Şantiyesi
- İZSU - Asgari ücret
- İZSU - Kadro

KLMN

- Kadıköy Belediyesi (Boran Atıcı)
- Kadınlar – Flormar Destek Eylemleri
- Kale Kayış
- Kalehan Enerji
- Kalibre Boru
- 3. Havalimanı inşaatı - Kalyon
- Kanatçı Haydar
- Kara Dikimevi Müdürlüğü
- KARŞIYAKA BEL. KENT AŞ
- KDS
- Keskinoğlu Tavukçuluk
- Klimson Klima
- KOD-A
- KOLİN TERMİK SANTRAL
- Konsa Enerji
- Köroğlu İnşaat
- Kroman Çelik
- Kurt Global Narenciye
- Lastik-İş- Flormar ziyaret
- LCW
- Limter-İş- Kayıtdışı çalışma eylemi
- Linde Gaz
- Lineer - Karayolları Genel Müdürlüğü
- Lüleburgaz Emek Platformu
- Magna
- Mahle
- Makine Kimya Endüstrisi Kurumu
- MAPP Merchandising Group Şirketi
- Mardan Palace Hotel
- Mata
- MATA Otomotiv
- Matay
- MAZLUM AMBALAJ
- MEB
- MEB - Ankara
- MEB - Bursa
- MEB - Hatay
- MEB - İstanbul
- Mefro Wheels

- Mehmet Sarı
- Meisser Izgara
- Me-Par - Tofaş
- Mercedes
- MKE Kayaş Fabrikası
- MMK
- Modül Çelik
- Mondial
- Mutlusan
- Nakliyeciler Sitesi
- Neşe Plastik
- Nexans
- Nilüfer Belediyesi
- Nurel Tekstil

OÖPR

- Otokar
- Ototrim
- Özbucak Tekstil
- Özel Akgün Tem Hastanesi
- Özturt AŞ - Esenyurt Belediyesi taşeronu
- Pakkens
- Paksan
- Perfektüp
- PETKİM
- POLATYOL - ATİNAK
- Poliya Polyester
- Posco Assan
- Prettl Endüstri Sistemleri
- Prysmian
- PTT
- Real Market & Makro (Uyum) - Nakliyat-İş
- Recticel
- Renault
- Renta
- Retting
- Roy Robson

SS

- Saadet Gıda
- Salcano

- Sarıyer Toplum Sağlığı Merkezi
- Sarp Plastik
- Sayacılar - Adana
- Scattolini
- Schneider Electric
- SCM
- Sera
- SES - Hemşirelik ve Ebelik Haftası
- SES Bakırköy
- SİBAŞ
- SİDER Demir Çelik fabrikası
- Sio Otomotiv
- Smart Energy
- SOCAR - PETKİM
- Soda Kromsan
- Soma Kolin Termik Santrali inşaatı
- Standard Depo
- Star Rafineri
- Sultan I. Murat Devlet Hastanesi
- Süperpak (Mayr-Melnhof Packaging)
- Şireci Tekstil

T

- Tank Palet
- Tarım Reform Müdürlüğü
- Tariş
- Taşeron işçiler - Antalya Park ve Bahçeler Müdürlüğü - Kadro
- Taşeron işçiler - Ataşehir Belediyesi - Kadro
- Taşeron işçiler - Bağlar Belediyesi - Kadro
- Taşeron işçiler - Beşiktaş Belediyesi - Kadro
- Taşeron işçiler - Bornova Belediyesi - Kadro
- Taşeron işçiler - İzmir Büyükşehir Belediyesi
- Taşeron işçiler - Karayolları Genel Müdürlüğü
- Taşeron işçiler - Karayolları Genel Müdürlüğü - Kadro
- Taşeron işçiler - Şişli Belediyesi
- Taşeron işçiler - Tekirdağ Belediyesi - Kadro

- Taşkın Tekstil
- Tat Çelik
- Tayaş
- Temsa
- Termokar
- Tezcan Galvaniz
- Tigem
- Tofaş
- TOKİ, Metag İnşaat, Zeksan İnşaat, Taşeron - Gebze Devlet Hastanesi
- Torbalı Mevsimlik Tarım İşçileri
- Torunlar GYO
- Trakya Döküm
- TRT
- Tüpraş - Batman
- Tüpraş - İzmir
- Tüpraş - Kırıkkale
- Türk Traktör
- TÜRK-İŞ Maden-İş
- TÜVTÜRK

UÜVYZ

- Uğur Konfeksiyon
- Uğur Mondial
- Uğur Soğutma
- Ulus Defterdarlığı - Cemal Yıldırım, Zeynep Yerli - KHK
- Umer Haddecilik
- Umut Gemi
- Ural A - Serkoç Otelcilik Turizm İnşaat Taahhüt Ticaret AŞ
- Uyar Çelik
- Ürosan
- Valeo
- Viking Kağıt Fabrikası
- Yalçınlar Fotoğraf ve Elektronik Ürünler Ticaret A.Ş.
- Yapı Kredi Bankası
- Yazaki
- Yeşil Yapı
- YPS
- Yücel Boru
- ZF Sachs

İŞÇİ SINIFI EYLEMLERİ RAPORU 2018

Emek Çalışmaları Topluluğu (EÇT), 2014 yılı Eylül ayında bir grup akademisyen, araştırmacı ve sendika uzmanının daha koordineli çalışma imkanları üzerine gerçekleştirdiği bir dizi buluşma sonucu doğdu. 2015, 2016 ve şimdi de 2018 eylem takip sonuçlarını yayınladı. Alanda çeşitli buluşmalar gerçekleştirdi, emek kaynakçası hazırladı ve bir sendika okulu programı düzenledi.

EÇT emek hareketine destek vermek isteyen araştırmacıların, akademisyenlerin, gazetecilerin, genel anlamda yazar-çizerlerin organize bir şekilde hareket ederek nitelikli ve etkili ürünler ortaya koyabilecekleri bir zeminin kurumsallaşmasını hedefler. Emek hareketinin farklı öznelerine eşit mesafede durur ve harekete somut katkı sunmayı amaçlar. EÇT, bu amaç ve ilkelerini paylaşan herkesin katılımına açıktır.

Raporlama konusunda nihai hedefimiz İSİG Meclisi'nin yaptığı gibi düzenli aylık raporlar çıkarmak ve çalışmaların çeşitliliğini artırmaktır. Bu şekilde yapılacak düzenli ve güncel raporların işçi hareketine olan ilgiyi artıracığını düşünüyoruz. Bu üretim kapasitesine ulaşmak için elbette çoğalmaya ihtiyacımız var. 2018'de bu gönüllü kapasitesine ulaşmayı umuyor ve sizleri de çalışmalara katkıya çağırıyoruz.

